

Podblegaške novice

letnik 23, številka 8
oktober 2019

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

- 80-letnica šolske stavbe v Lučinah
- Pred 150 leti ustanovljena nekdanja javorska občina
- Papežev portret na hotaveljčanu

Iz županovega dnevnika

• 2. 9. – S podžupanom in obema ravnateljema smo obiskali naše šole in pozdravili prvošolce; prejeli so slovensko zastavo s posvetilom.

• 3. 9. – Z vodstvom logistike MORS-a smo si ogledali možnost razdelitve prostorov za najem v Todražu.

• 8. 9. – Pri sveti maši na Volči, ki jo je daroval pomožni škof dr. Anton Jamnik ob praznovanju 500-letnice cerkve. Ob tej priložnosti smo uradno predali namenu cesto, ki iz vasi pripelje do cerkve sv. Jurija.

• 11. 9. – Z izbranim izvajalcem GGD Kranj je bila podpisana gradbena pogodba za ureditev poplavne varnosti Poljan.

• 11. 9. – Na praznovanju 40-letnice Radia Sora v Škofji Loki.

• 13. 9. – Na obisku pri Škundru v Žetini, kjer se je zgodil največji pokol volkov pri nas, skupaj kar 36 ovac. Župani smo takoj pristopili k podpisu predloga za odvzem petih volkov iz narave.

• 15. 9. – Pri sveti maši za starejše krajanje v Javorjah in potem na skupnem druženju.

• 16. 9. – Na obisku pri županu v Cerknem. Pogovarjala sva se o cestni povezavi med občinama in problemu volkov.

• 22. 9. – Na tradicionalnem Dnevu prijateljstva na Visokem; kljub malo hladnejšemu vremenu se je zbralo kar lepo število mladih družin.

• 24. 9. – Gostil sem člane Javnega zavoda Ratitovec. Razkazal sem jim podzemno utrdbo Rupnikove linije na Golem vrhu. Me veseli, da so pričeli tudi pri sosedih obujati to zgodbo izpred druge svetovne vojne.

• 26. 9. – Na srečanju sosednjih podružničnih šol v Lučinah.

• 28. 9. – Na praznovanju 120-letnice Loške zadruge.

Vsebina

Uvodnik: Starejši in ljudje v stiski	str. 3
Problematika volkov v občini.....	str. 4 in 5
KGZ Škofja Loka: praznovali 120-letnico	str. 6
Papežev doprski kip na hotaveljčanu	str. 7
Jubilej lučinske podružnice: 80 let šolske stavbe	str. 8
S 6. seje občinskega sveta	str. 9
25 let občine: gasilstvo	str. 10 in 11
Javni razpis – gospodarjenje z divjadjo.....	str. 12
Praznovali 150 let nekdanje občine v Javorjah.....	str. 16
OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas: prejemnica naziva Kulturna šola	str. 17
90-letnik Andrej Bolčina	str. 18
Glasba izza časov Visoške kronike.....	str. 22
Iz naših knjižnic.....	str. 23
Koledar dogodkov za oktober in november	str. 24
Pred 1. novembrom: v Gorenji vasi kar dve pokopališči	str. 25
Ema Klinec znova na smučkah: prva na tekmi celinskega pokala	str. 28
Reševalna vaja rudarskih reševalnih enot v Marmorju Hotavlje	str. 29
Slikarska kolonija v spomin Zdravku Krvini.....	str. 31

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da zaradi dopusta ali neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje. M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15 ^h –17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14 ^h –17 ^h	na sedežu občine

VABLJENI na slovesnost

ob odprtju nove telovadnice.
Občina Gorenja vas - Poljane in
OŠ Ivana Tavčarja
vljudno vabita na odprtje
nove telovadnice v Gorenji vasi,
ki bo v petek,
15. novembra, ob 17. uri.

Naslednja številka: 21. novembra 2019

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 7. novembra 2019 po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

PODBLEGAŠKE NOVICE (ISSN 1408 - 3086) – Glasilo Občine Gorenja vas - Poljane. Naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Elektronska pošta: podblegaske.novice@gmail.com. Odgovorna urednica: Damjana Peternej. Pomočnica urednice: Tina Dolenc. Članice uredniškega odbora: Milka Bizovičar, Kristina Z. Božič in Lidija Razložnik. Oglasno trženje: Barbara Bogataj, tel. št.: 04/51-83-124, 041/767-390, e-naslov: barbara.bogataj@obcina-gvp.si. Lektorici: Ana Tušek in Polona Peternej. Računalniški prelom in oblikovanje: 2Rdesign, Robert Resman, s. p., Tisk: Tiskarna Artelj. Podblegaške novice so tiskane v 2400 izvodih in jih brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v občini Gorenja vas - Poljane. Na voljo so tudi na: <http://www.podblegaske-novice.si/>. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja in preoblikovanja člankov. Izbrane poslane fotografije objavljamo tudi na spletnih straneh občine, razen če avtor tega pri pošiljanju za objavo v časopisu ne bo izrecno prepovedal. Podblegaške novice so v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, vpisane pod zaporedno številko 102. Foto na naslovnici: Pogled iz Čabrača proti Srednjemu Brdu ter dolini Kopačnice in Stari Oselici v ozadju. Foto: Uroš Gantar.

Starejši in ljudje v stiski – storimo dovolj za njihovo, človeka vredno eksistenco?

Tradicionalno letno srečanje skupin starejših za samopomoč na Svetem Andreju, 2019.

Oktober je mesec, ki posebno pozornost usmerja na starejše. Starost in z njo povezane stiske in težave za marsikoga predstavljajo nepremostljivo oviro. V zdajšnjih časih je finančna slika starejših na najnižji točki zadnjih desetletij. Če k temu prištejemo še bolezen, osamljenost, pogosto tudi ignoranco bližnjih, pa odmikanje uslug, kot so pošta, trgovina, banka itd., v večje kraje, staranje ni ravno tisto obdobje našega življenja, ki bi ga pričakovali z navdušenjem.

Socialni stiki, sočutje, pomoč in podpora ob padcih in stiskah, prijazna beseda, ponujena roka so dejanja, ki jih pri našem Rdečem križu nudimo vsem, ki pomoč rabijo. Pa vem, da ne dosežemo vsakogar. Pa vem, da bi kanček več sredstev za naše delo rešilo še prenekatero zagato.

Zbiranje hrane, deljenje paketov, zdravstvena postaja, predavanja, skupine starejših za samopomoč, prevozi, pisanje prošenj, kosila za

starejše, obdaritev za novo leto in ob »okroglicah« ali le poslušanje in svetovanje so dejanja naših prostovoljk. Mnogo nasmehov in hvaležnosti si prislužimo s tem, vse to pa osrečuje in bogati tudi nas same. Za dober »biti« je vsak trenutek pravi, za dober »biti« je vsako dejanje pomoči pravo. Nikoli ne zgrešimo, če nekaj dobrega storimo!

Naša občina je precej hribovita. Raztresene vasice so sicer čudovite, so pa za naše starejše velika ovira pri dostopnosti uslug. Ko enkrat niso več mobilni, mnogi sploh nikoli niso bili, ko jih bolezen ali poškodba vrže iz vsakdana ali pa »mamca« ostane sama, težava poteka na njihova vrata. Mesečni prihodi so mizerni, mnoge, predvsem ženske, ki so celo življenje skrbele za dom in družino, zaposlen je bil le partner ali pa so bile samske, imajo danes po dvesto, tristo evrov. Mizerija!

Niso samo starejši deležni naših dobrih dejanj. Čisto normalno situirana družina čez noč

pade v zagato: bolezen, tragedija, smrt, ločitev, izguba službe.

Oktober je tudi teden otroka. Obležujemo 30 let od sprejetja Konvencije o otrokovih pravicah, kar je storila Generalna skupščina Združenih narodov leta 1989.

»Otroci so naše bogastvo,« radi pravimo. Kateri starš si ne želi, da bi jim lahko nudil vse najboljše? Vedno ni mogoče. Tudi tu smo zraven: plačilo položnic, sofinanciranje ali polno plačilo letovanj, nakup šolskih potrebščin, plačilo malice ali kosila ...

Saj smo v mnogih navedenih primerih veliko naredili, mnogo pomagali, tudi gospodarska slika se je popravila, pa je vendarle treba še veliko storiti. Verjemite, vse se da, če le stopimo skupaj. Vaši prispevki, denar, ki nam ga da občina, delajo čudeže. Pa bi bilo še veliko dobrega mogoče postoriti, če bi bila le ta šmentana »špaga« malce daljša, večja.

Zato vam polagam na srce, ostanite še naprej tako darežljivi, prispevajte po svojih močeh. Bodimo tudi v tem zgled drugim okolišem!

Vabim vas na našo zbiralno akcijo oblačil, obutve ..., vabim vas na prednovoletno druženje, vabim vas k darovanju, na predavanje pa še na vse ono vmes ...

Vsekakor bomo največ »spravili skupaj« enotni. Veliko energije bo šlo za skrbno in odgovorno delo s starejšimi. Življenje v domačem okolju čim dlje je tisto, kar dviga moralo starejših, kar bomo mimogrede živeli tudi mi sami. Prav kmalu!

Do takrat pa bodite zdravi, bodite dobri in optimistični! Pa brez bojazni se obrnite na nas, če zaškriplje. Vsi smo samo ljudje in ljudje si pomagamo!

Marija Knafelj,
predsednica RKS KO Gorenja vas

Novi spletni strani občine in Podblegaških novic

Na spletnem naslovu <http://www.obcina-gvp.si> si se obiskovalcem po novem odpre prenovljena spletna stran Občine Gorenja vas - Poljane, ki se je intenzivno obnavljala, dopolnjevala in izboljševala skozi letošnje leto. Pod zavihki »Aktualno«, »O občini«, »Razpisi in objave«, »Obrasci in vloge«, »Občinski predpisi« in »Kontakt« dobijo obiskovalci vse potrebne splošne in aktualne informacije. Pod zavihkom »Za občane« pa dobijo občani informacije, povezane z življenjem v občini. Občina se na spletni strani predstavlja tudi z že zaključenimi projekti in projekti, ki se (še) izvajajo. Obenem je že na prvi strani zavihek »Podblegaške novice« z naključno številko iz preteklosti. Klik na »Več podblegaških novic« vas usmeri na samostojno spletno stran <http://www.podblegaske-novice.si>, kjer lahko prosto prelistate arhiv številke za nazaj, obenem pa so prispevki iz posamezne številke glasila razširjeno sproti objavljeni po izidu aktualne številke. Vsak mesec sproti najavimo tudi, kdaj bo izšla naslednja številka in do kdaj (ter na kateri naslov) je potrebno oddati prispevke. Za vse, ki želijo v glasilo objaviti svoj oglas, so na spletni strani objavljeni tudi cenik oglasnega prostora in pogoji za oglaševanje.

Spletna stran občine in Podblegaških novic sta del večjega projekta celostne grafične podobe občine, ki se počasi zaključuje, v naslednjih nekaj mesecih tudi z novo podobo občinskega glasila.

P. N.

Prodaja nepremičnin

Občina Gorenja vas - Poljane obvešča,
da prodaja:

- industrijsko stavbo s pripadajočim zemljiščem v Gospodarski coni Todraž,
- garsonjero na naslovu Sestranska vas 15, Gorenja vas, in
- trosobno stanovanje na naslovu Sestranska vas 54, Gorenja vas.

Celotna besedila javnih razpisov za prodajo nepremičnin z javnim zbiranjem ponudb so objavljena na spletni strani občine, zavihek Razpisi in objave.

Največ težav in škode imajo rejci drobnice

Volkovi so letos v občini naredili kmetovalcem precejšnjo škodo. Zbrali smo podatke o tem, preverili pa tudi, kako se na problematiko odzivajo na pristojnih institucijah.

Zaradi napada volkov je letos v občini poginilo 84 živali (drobnice).

Dejanska škoda večja od ocenjene

Pri Janezu Primožiču v Kopačnici so volkovi dvakrat napadli drobnico, ki se je pasla na hribovitem območju vasi. Prvi napad se je zgodil avgusta, drugi septembra, skupno je volk pokončal 30 živali, med njimi so bile tudi breje ovce. Drobnica je štela 40 odraslih ovc, prav toliko jagenjčkov in pet koz. Po besedah Primožiča je škoda višja, kot jo ocenijo pooblaščenca Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS). Na povračilo škode za avgustovski napad še čaka, saj na agenciji še niso pričeli z reševanjem zahtevkov, ki so jih prejeli za avgust. »Če bomo ovčjerejo opustili, se bodo obronki Kopačnice kaj hitro zarasli. Posledično bo konec tudi turizma,« še opozarja Primožič. »Posredno so za nastalo situacijo na območju naše občine in širše krivi strokovnjaki z Biotehniške fakultete in politika, ki nima pravilne strategije za upravljanja z zvermi,« je oster Janez Bogataj iz Dolenje Žetane, ki je v septembru ostal brez 37 od 70 ovc. »Imeli bi še vsaj 25 jagenj, saj bo bile med napadenimi ovcami tudi breje.« Kot poudarja, je težava prerasla svoje okvire in bo volka težko ustaviti, ter svari pred zimo. Če se bo z ovčjerejo ukvarjal tudi v prihodnje, še ni odločen. Da bo čredo obnovil, saj gre za plemenske ovce, bo potreboval vsaj tri leta. »Škoda, ki sem jo utrpel po napadu volka, je neprimerljiva s tem, kar bom prejel od države.«

Predlagana mreža

ni primerna za hribovita območja

Primožič in Bogataj sta imela ovce zaščitene v ogradi z električnim pastirjem, ki pa ni zadržal volkov. Zaščitna mreža, ki jo po napadih oškodovancem predlaga ZGS, je zelo draga in

ni primerna rešitev za hribovita območja, saj je teren zelo razgiban. Tako v Kopačnici kot v Dolenji Žetini bi za ograditev enega pašnika potrebovali skoraj dvakrat več zaščitne mreže, kot jo sofinancira ministrstvo. Krijejo namreč nakup materiala za zaščito v višini 80 odstotkov stroškov vrednosti nakupa oziroma največ do višine 2.000 evrov. Kmeta drobnico v izogib ponovnemu napadu zato čez noč zapirata v hlev in jo zjutraj ponovno spustita na pašo.

410 odškodninskih zahtevkov za avgust in september

Na naslov Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje (ARSO) je v letošnjem letu do začetka oktobra prispelo 931 zahtevkov za izplačilo odškodnine za škodo, povzročeno na premoženju, ki so jo povzročile živali zavarovanih prostoživečih vrst. Od tega so 420 vlog že rešili (podatek z začetka oktobra), prejeli pa novih 410 zahtevkov za avgust in september. Kot je pojasnil Andrej Vuga iz službe za odnose z javnostjo v Arsu, so za območje občine Gorenja vas - Poljane prejeli devet zahtevkov za izplačilo odškodnine. »Osem zahtevkov je za izplačilo odškodnine za škodo, ki jo je povzročil volk, in en zahtevek za škodo, ki jo je povzročil medved. Od tega so rešeni štirje, pet zahtevkov je še v obravnavi. Oškodovanec dobi plačilo 30. dan potem, ko od Arsa prejme obvestilo (dopis), da je upravičen do odškodnine. V primeru, da se sklene nov sporazum, pa 30. dan od podpisa sporazuma.«

Višina odškodnin se določa s posebno lestvico, ki je sestavni del navodil pri oddaji odškodninskih zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali prostoživečih vrst. Arso v okviru spremembe Zakona o ohranjanju narave pripravlja predlog spremembe lestvice.

Potrebna je rajonizacija

V okviru Kmetijskego gozdarske zbornice (KGZ) Slovenije deluje koordinacijska skupina proti širjenju velikih zveri, ki med drugim pripravlja strategijo in akcijski načrt upravljanja z volkom. Nedavnega sestanka se je udeležil tudi Ivan Mavri iz Civilne iniciative Cerkno (CIC), ki je odločen: »Sodelovali bomo, dokler ne bomo slišani in upoštevani! Za nas je edina

sprejemljiva strategija, da je volk razdeljen na rajone. Glede na rajone bodo volk oziroma nevarne zveri imele različne statute: območje, kjer bodo zveri zaščitene, kjer bodo pogojno dovoljene, in območje, kjer zveri ne bodo dovoljene in bo to območje lovno območje.«

CIC, ki trenutno ureja vse potrebno za ustanovitev društva Pobuda za odstranitev nevarnih zveri, še vedno trdno stoji za zahtevami, ki so jih podali ob ustanovitvi iniciative ter večkrat javno in glasno povedali, tudi avgusta na okrogli mizi v Davči. Mavri poudarja, da (trenutne) težave z divjimi zvermi niso samo težave kmetov in tistih, ki so utrpeli škodo po napadu volka, niti ne ljudi, združenih v CIC, ki vse svoje moči usmerjajo, da bi našli rešitev in zavarovali ljudi in domače živali, temveč je to vseslovenski problem. »Gre za širši problem, za vprašanje varnosti, poseljenosti in zaraščanja podeželja oziroma obstoj slovenskega kmeta in podeželja, zato mora imeti lokalna skupnost prevladujoč vpliv na odločanje.«

Primerjava z Notranjsko ni primerna

Ker je urejanje problematike divjih zveri kompleksno, so na Ministrstvu za okolje in prostor oblikovali delovno skupino za spremljanje politike upravljanja z velikimi zvermi. Del te skupine sta Marko Gasser, član CIC, in

Prvi volk, ki je bil z odločbo odstreljen v Gorenjih Novakih 2. septembra letos.

Napadi volka na območju občine Gorenja vas - Poljane

Mesec napada	Kraj napada	Napadene živali	Št. poginulih živali
april	Lučine	drobnica	14
junij	Leskova	govedo	0 (ugriznine)
avgust	Kopačnica	drobnica	10
avgust	Podjelovo Brdo	drobnica	3
september	Dolenja Žetina	drobnica	37
september	Stara Oselica	kopitarji	1
september	Kopačnica	drobnica	20 (4 koze)

župan Milan Čadež, kot predstavnik Združenja slovenskih občin. Skupina se je doslej sestala enkrat, na njej pa je Čadež predstavil dejstva in nevarnosti, s katerimi se soočajo prebivalci naše občine. Izpostavil je predvsem neprimerljivost območja občine Gorenja vas - Poljane in Notranjske. Slednja ima rejo drobnice v ravninskem delu, naselja so strnjena, za našo občino pa je značilna razpršena poseljenost z majhnimi zaselki in samotnimi kmetijami. Velik del občine je pokrit z gozdom, možnost strojnega obdelovanja kmetijskih površin pa je zgolj v nižinskem delu, medtem ko je v višje ležečih predelih reja drobnice ključna za ohranjanje travnikov in kmetijstva. Postavitev varovalnih ograj v strmih predelih ni mogoča, kar je na ogledu potrdil tudi predstavnik Zavoda za gozdove Slovenije. Kot ključno pa je Čadež na sestanku izpostavil zahtevo, da ima lokalna skupnost pri določanju območij divjih zveri glavno besedo.

Podrobna seznanitev z razmerami

V želji, da bi bili vsi sodelujoči v delovni skupini čim bolj seznanjeni s specifikami območja občine Gorenja vas - Poljane, je župan organiziral sestanek s predstavniki Biotehniške fakultete in Zavoda za gozdove Slovenije. Poleg tega so skupaj z občinama Cerkno in Žiri sredi septembra vložili vlogo za dodatni odstrel petih volkov in glede na predstavljena dejstva Čadež verjame, da bo vloga odobrena. Pridobili so namreč mnenje Zavoda za gozdove Slovenije o

ogroženosti od divjih zveri za območje občine. V njem med drugim navajajo, da prebivalci občine volkove srečujejo že skoraj dnevno na cesti, ko gredo iz službe, sredi belega dne jih opazijo na travnikih, ob zaselkih, posameznih kmetijah ... »Vedenje (obnašanje) volkov v navedenem območju se po naši oceni razlikuje (odstopa) od siceršnjega vedenja volkov v območjih njihove stalne prisotnosti v južnem delu Slovenije,« so zapisali in dodali, da nimajo nobenih dokazov, da prisotnost volkov v takšnih razmerah v določeni situaciji ne bi mogla ogroziti tudi človeka.

Sklepi sestanka s predstavniki Zavoda za gozdove 14. oktobra na občini

1. Prisotni so enotni, da se izrazi takojšnja skupna podpora čimprejšnjemu sprejemu odloka za odvzem volka iz narave, v katerem se najmanj območje občin Gorenja vas - Poljane, Železniki, Cerkno, Bohinj /.../ določi kot posebno območje z omejenimi možnostmi izvajanja razpoložljivih zaščitnih ukrepov, zaradi česar območje ni primerno za naselitev populacije volka in na katerem se posledično dovoljuje večji odvzem volka iz narave.

2. Zavod za gozdove podpira odvzem divjih zveri iz narave, kjer ni drugih možnosti učinkovitega izvajanja zaščitnih ukrepov za zaščito domačih živali ali varnosti in zdravja ljudi, pri čemer pa je potrebno uskladiti stališča tudi z drugimi pristojnimi ustanovami (ZRSVN, ARSO, MOP).

Paša na Blegošu brez težav

»Z Blegoša se je septembra vrnilo točno toliko živine, kot smo jo junija gnali na pašo – 52. K sreči tu ni bilo težav z volkom, čeprav so ga opazili v bližnji okolici. Na pašniku in v bližini črede pa nikoli,« je povedal predsednik Pašne skupnosti Blegoš Franci Trček in izpostavil, da nihče izmed lastnikov v dolini ni bil popolnoma miren. »Na preizkušnji so bili naši živci. Ko je zazvonil telefon in je klical pastir, sem že razmišljal, kaj se je zgodilo na Blegošu.«

3. Zavod za gozdove ob evidentiranem hitro naraščajočem številu tropov volkov, ki se invazivno širijo na neavtohtono območje, podpira lokalne skupnosti tudi pri pobudi spremembe Evropske direktive za področje ščitenja volka kot redke prosto živeče divje zveri, glede česar se resorno ministrstvo pozove k ustreznemu meddržavnemu povezovanju.

4. S terenskimi ogledi prisotnih se bodo preverile dodatne možnosti zaščite domačih živali na omenjenih območjih.

5. Vsi prisotni so se zavezali k skupnemu sodelovanju pri izvajanju ukrepov upravljanja populacije volka za zagotavljanje varnosti in zdravja ljudi ter socialnih in gospodarskih koristi območja.

Lidija Razložnik, Tina Dolenc,
Damjana Peternelec

Varna pot v šolo

Občina je že avgusta na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naslovila vlogo za podaljšanje relacij šolskih prevozov na območjih, kjer je nevarnost napada volkov. Kot so navedli v vlogi, s pojavom nevarnih zveri običajni linijski prevozi otrok v šolo »niso več mogoči, saj ni realno pričakovati, da bodo majhni otroci jutraj sami peš skozi gozd odhajali do prvega postajališča kombija in čakali na kombi ob robu gozda, saj je velik del šolskega leta jutraj še tema, toliko bolj spričo dejstva, ker so zaradi dolžine linij odhodi zgodnejši, da so prihodi v šolo pravočasni. Zaradi vsega navedenega smo bili zaradi sočasnega pojava več vrst divjih zveri, katerih število je eskaliralo do te mere, da se pojavljajo v tropih ter drobnico in veliko živino napadajo tudi v dnevnem času in ne glede na prisotnost človeka, primorani podaljševati vse linije šolskih prevozov na območju celotne občine, da bi zavarovali varnost in zdravje šoloobveznih otrok in zagotovili varen prevoz vseh otrok v šolo tudi iz oddaljenih robnih območij občine«. Odgovora ministrstva o subvencioniranju prevozov občina do sredine oktobra še ni prejela. Glede problematike možnosti pojavljanja divjih zveri na šolskih poteh smo povprašali ravnatelja obeh osnovnih šol v naši občini ter ravnatelja cerkljanske šole.

Metka Debeljak, ravnateljica OŠ Poljane

»Redno spremljam dogodke v zvezi z volkovi in drugimi zvermi na našem območju.

Takoj ko sem prebrala novico o volkovih na območju Žetina, sem poklicala na občino. Dogovorili smo se, da starše, ki bi se obrnili na nas v zvezi s prevozi otrok na območju, kjer je opažen volk, napotimo na občino k direktorici občinske uprave. Za zdaj s strani staršev še ni bilo klica. Zavedam se, da situacija ni prijetna. Starši učencev naše šole so zelo tolerantni, sodelovanje z njimi je zgledno, zato verjamem, da se bodo stvari v zvezi s prevozi uredile pošteno in v prid učencev. Po razgovoru na občini je določeno, da se vse otroke prvega razreda pobira čim bližje njihovim domov. Posebna pozornost je namenjena otrokom na območjih z večjim številom divjadi. Prav tako bo uvedena sprememba urnikov prevozov z namenom povečanja varnosti otrok. Pričakujem pa, da bo tudi ministrstvo prisluhnilo pobudi in dopisu občine in prispevalo sredstva za varnost otrok.«

Izidor Selak, ravnatelj OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

»Svet staršev je na redni seji 1. oktobra obravnaval tematiko varnosti učencev na poti v šolo in prisotnost volkov na našem območju. 7. oktobra je bil na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport posredovan dopis, s katerim svet staršev seznanja institucijo o problematiki prisotnosti volkov in posledično z ogroženostjo otrok na poti v šolo in domov. V dopisu je izražena zahteva po dodatnem financiranju šolskih prevozov. Dopis je bil posredovan tudi občini.«

Mitja Dežela, ravnatelj OŠ Cerkno

»Avgusta smo s pedagoškim kolektivom pripravili letni delovni načrt, ki pa za šolsko leto 2019/2020 z vidika problematike volkov ne vključuje bistvenih sprememb. Posebnih omejitev pri izvajanju učno-vzgojnega dela za zdaj nismo predvideli. Smo se pa kot šola intenzivno vključili v proces iskanja rešitev v zvezi z dodatnimi šolskimi prevozi. Skupaj s predstavniki KS Novaki in KS Podlanišče smo identificirali učence, ki razdaljo od doma do prvega postajališča zdaj prehodijo peš ali pa za prevoz poskrbijo njihovi starši. Ti dve krajevni skupnosti sta z vidika problematike volka namreč izpostavili največjo skrb glede vzpostavitve dodatnih šolskih prevozov. Kot šola imamo vzpostavljen neposreden stik s starši in smo tovrstne informacije in potrebe najhitreje pridobili ter jih posredovali Občini Cerkno v nadaljnjo obravnavo. Med vsemi tremi udeleženci (Občino Cerkno, OŠ Cerkno in krajevnimi skupnostmi) je vzpostavljen zelo konstruktiven odnos, v okviru katerega se iščejo različne operativne možnosti, ki bi dolgoročno zmanjšale nelagodje, povezano s problematiko volkov.

Dogovorno se iščejo tudi različne možnosti in informacije z ministrstvom za šolstvo, ki lahko ob izpolnjevanju določenih zakonskih normativov in določi zagotovi dodatno financiranje šolskih prevozov. Mora pa seveda biti takšen sistem dodatnih šolskih prevozov dobro načrtovan, operativno izvedljiv in za učence ter njihove starše smiselno in uporaben.«

Obeležili že 120 let združništva

Kmetijsko gozdarska zadruga Škofja Loka je konec septembra s slavnostnim dogodkom skupaj z zaposlenimi, s člani in partnerji obeležila 120-letnico delovanja.

Foto: arhiv KGZ Škofja Loka

Na slovesnosti ob 120-letnici so (z leve) direktor Loške zadruge Mitja Vodnjov, vodja mlekarne Cecilija Lukančič Valič, nekdanja direktorica zadruge Anica Frelih ter predsednik Loške zadruge Dušan Pintar razrezali tudi torto.

Zadruga danes zaposluje 110 delavcev in se poleg odkupa kmetijskih pridelkov in lesa ukvarja tudi s trgovino in mlekarstvom. V desetih prodajalnah kupcem nudijo prehrabene izdelke ter vse za kmetijstvo in gradbeništvo. S svojo dejavnostjo pokrivajo Škofjo Loko ter Poljansko in Selško dolino, pod njihovim okriljem pa delujejo blagovne znamke: Loška mlekarina, Domači kotiček, Mesnine Bohinja in Loške mesnine.

Kot je povedal direktor Loške zadruge Mitja Vodnjov, na leto od 150 kmetov odkupijo 15 milijonov litrov mleka. Pri tem dva milijona litrov predelajo v lastni mlekarini, preostalih 13 milijonov pa prodajo. Količina odkupljenega lesa se je v zadnjih letih nekoliko zmanjšala, in sicer z 90 tisoč kubičnih metrov na 70 tisoč, pri čemer odkupujejo večinoma iglavce. Odkup živine pa se je povečal s 3700 na okrog 5000 govedi letno. Tako je zadruga lani ustvarila 34 milijonov evrov prihodkov, letos bodo ti znašali okrog 36 milijonov evrov. Loške mesnine ustvarijo še dodatnih 25 milijonov evrov prihodkov. Zadruga ima okrog 470 članov. Članstvo je po besedah Vodnjova bolj ali manj konstantno, ključno pa je, da obseg proizvodnje ne pada.

Število kmetij upada

Zaradi različnih vzrokov število kmetij sicer upada, a obdelavo površin prevzemajo večje. V občini Gorenja vas - Poljane se je po podatkih, zbranih v zborniku, od 2004 do 2018 število kmetij zmanjšalo za 68, in sicer na 495, kar predstavlja 12-odstotno zmanjšanje. To je sicer

najmanjši odstotek upada glede na ostale tri občine škofojloškega območja. Rahlo se povečuje število kmetij, ki so vključene v ekološko pridelavo. Tako je bilo na Škofojloškem leta 2006 44 ekoloških kmetij, 2018 pa 77, kar je 5,5 odstotka vseh kmetij, ki uveljavljajo omenjene ukrepe kmetijske politike. Narašča tudi število registriranih dopolnilnih dejavnosti. V zborniku navajajo, da je bilo leta 2007 na Škofojloškem registriranih 235 dejavnosti pri 134 kmetijah, v letu 2018 pa je bilo na 175 kmetijah registriranih 774 dopolnilnih dejavnosti. Nekateri so tudi presegli dovoljen obseg dopolnilne dejavnosti in so se registrirali kot s. p. ali d. o. o. Glavne dopolnilne dejavnosti so: storitve s kmetijsko mehanizacijo, peka peciva in krušnih izdelkov, predelava mleka, mesa, sadja in zelenjave ter medu in turizem. Z vsemi dodatnimi dejavnostmi na kmetiji kmetje pomembno dopolnjujejo turistično ponudbo, z obdelavo kmetijskih površin pa skrbijo za urejenost krajine in izgled občine.

Združevanje zadrug

V svojih maloprodajnih enotah zadruga že vsto let krepijo ponudbo lokalnih pridelovalcev in predelovalcev ter s tem odgovarjajo na povečano povpraševanje potrošnikov po lokalno pridelani hrani. »Prav zaradi dobro organiziranega komercialnega dela delovanja se na nas v zadnjih leti vežejo nove zadruga, kot so M Sora, Sava Lesce in Gozd Bled, v pogovorih pa smo tudi še z dvema, tremi drugimi zadrugami,« je dejal Vodnjov in dodal, da je tako v njihov prodajni program vključene še več ponudbe slovenskih pridelovalcev in predelovalcev s širšega območja.

Začetki združništva segajo v leto 1899, ko je bila ustanovljena Mlekarska zadruga v Škofji Loki, ki je imela 11 članov. Do leta 1961 so nastale še druge zadruga, tako da je bilo na območju sedanje zadruga takrat 19 manjših kmetijskih zadrug, ki so se nato združile v tri – v KGZ Blegoš v Gorenji vasi, KZ Škofja Loka in KGZ za Selško dolino na Češnjici. Leta 1963 so se zaradi spremembe zakonodaje gozdarske dejavnosti odcepile od zadrug in prenesle na Gozdno gospodarstvo Kranj, zadruga pa so se združile v Kmetijsko zadrugo Škofja Loka, ki deluje še danes; od julija 1992 dalje pod imenom Kmetijsko gozdarska zadruga, z. o. o., Škofja Loka. Ob obletnici so izdali tudi zbornik, v katerem so predstavili zgodovino zadruge in dejavnosti, ki jih opravljajo.

Čut za solidarnost

Izmed vseh štirih občin, ki so vključene v Loško zadrugo, je prav gorenjevaška občina po besedah predsednika Loške Zadruge Dušana Pintarja najbolj kmetijska, saj iz nje prihaja večina združnikov, ki gojijo okrog 5.500 govedi, od tega 2.000 krav. Poleg odkupa mleka in mesa pa je zadruga trden partner tudi pri odkupu lesa. Kot je dejal Pintar, se je to še posebej pokazalo ob žledolomu in napadu podlubnikov, kjer so od kmetov odkupili ves les in bili pri tem tudi reden plačnik. Kaj je razlog za dolgoletno delovanje in kaj zadrugo loči od klasičnih gospodarskih družb, je Pintar pojasnil tudi v nagovoru v zborniku: »Pravila Zadruge določajo, da morajo izvoljeni organi, kot so predsednik ter upravni in nadzorni odbor, služiti interesom in potrebam članov, ki so lastniki in imajo vso pravico s svojo lastnino upravljati in razpolagati. Tukaj se vidi bistvena razlika med zadrugo in klasično gospodarsko družbo, ki jo zanima le dobiček. V zadrugi je prisoten čut za solidarnost, ki ob odločitvah vedno prevlada v prid članov. Kmetijstvo je dejavnost, katere vprašanja moramo reševati sproti in individualno ter upoštevati vse nepredvidljivo.«

Cilj – prilagajanje spremembam in dolgoročna stabilnost

Zadruga je zadnja leta veliko vlagala v obnove svojih trgovin – tudi v Poljanah, na Hotavljah in v Gorenji vasi – v prihodnje pa je na vrsti še zadrugi dom na Češnjici. Tega nameravajo, tako kot so zadrugi dom v Gorenji vasi, celovito obnoviti, začetek del pa je predviden v letu 2021. Kakšni pa so njihovi cilji za prihodnost? »Naš cilj je, da se uspemo sproti prilagajati spremembam in zagotavljati stabilnost na dolgi rok. To pomeni, da od kmetov vse odkupimo in plačamo v dogovorjenem roku,« je bil odločen Vodnjov. Njihovo uspešno in dolgoletno delo so s priznanjem nagradili tudi na 57. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni v okviru Dneva slovenskih združnikov.

Tina Dolenc

Papežev portret na podstavku iz hotaveljskega marmorja

Konec junija je kipar Mik Simčič na zasebni avdienci v Vatikanu papežu Frančišku podaril marmorni doprni kip iz belega carrarskega marmorja. Med prisotnimi je bil tudi direktor podjetja Marmor Hotavlje Branko Selak. Doprni kip namreč stoji na skoraj meter in pol visokem podstavku iz hotaveljskega marmorja.

Foto: arhiv Marmorja Hotavlje

Branko Selak (desno) in kipar Mik Simčič (zadaj) na zasebni avdienci pri papežu Frančišku. Skrajno desno doprni kip papeža Frančiška.

To je prvi izdelek iz hotaveljčana, ki stoji v Vatikanu. Cerkev je sicer s Hotavljami izjemno povezana. »Arhitekt Jože Plečnik je bil velik ljubitelj rdečega hotaveljskega kamna, ki ga je pri svojem delu nadvse rad uporabljal. Vgrajen je v mnogih sakralnih objektih po Sloveniji, Avstriji in na Češkem,« je pojasnil Branko Selak in dodal: »Zelo smo veseli, da je kamen s Hotavlj prisoten tudi v Vatikanu.« Vsak izdelek iz hotaveljčana, ki so ga izdelali in vgradili, je del materialne identitete Slovenije, ki jo imamo po besedah Selaka malo ter je kot take ne znamo ceniti. Podstavek kipa je dvo-barven: siv z odtenkom roza. Na Hotavljah so poskrbeli tudi za zahteven prevoz in postavitev ton težkega kipa v Vatikanu.

Papež že obiskal Virmaše

Selak je papežu Frančišku podaril izvod članka o njegovem obisku v Virmašah leta 1971. Takrat še jezuit Jorge Mario Bergoglio je obiskal družino Golar in ji predal pismo njihovega sina Andreja. Ta se je leta 1957 čez Italijo za boljšim življenjem podal v Buenos Aires v Argentino. Tam je pri svojem delu v knjižnici filozofske in teološke fakultete spoznal sedanjega papeža. »Ko sem papežu Frančišku predal članek, je dejal: 'Golar Andrej!' Še sedaj me spreleti, kakšen spomin ima, saj je od tega že skoraj 50 let. Čutiti je bilo, da sta bila povezana.« Papež je na Selaka napravil izjemen vtis: »Ko se ti približa, prav čutiš to njegovo neverjetno pozitivno energijo. Z naklonjenostjo je sprejel tudi pozdrave patriarha srbske pravoslavne cerkve Irineja, ki sem mu jih prenesel.« Marmor Hotavlje je vse od leta

nemudoma spomnil, da je bil na 500-letnici posvetitve cerkve v Leskovici.

Ne gre za naključni portret

Da je papežev portret nemogoče izdelati in bi se moral zgoditi čudež, je kiparju Simčiču povedal kardinal Rode. Simčiča to ni odvrnilo od prvotnih načrtov. Svoje videnje papeževega portreta je prenesel na papir in skozi skice ter zapise v španščini je nastal krajši elaborat, ki ga je poslal Rodetu v Vatikan. Ta ga je sprva želel zavreči, kasneje pa ga je le pokazal papežu Frančišku, ki se je navdušil nad portretom. »Gotovo je k tej odločitvi prispeval tudi kardinal, ki je papežu svetoval, da 'nekaj' pa mora zapustiti za sabo. To se je, po besedah Rodeta, zgodilo prvič, saj je papež kipe do sedaj zavračal.«

Nastalo je sedem neskončnih trenutkov papeža Frančiška v bronu. Umetnik je temeljito preučil njegovo podobo in izdelal največjo portretno serijo živečega papeža v zgodovini Vatikana. »Izbral sem tisto, ki je bila najprimernejša tudi po mnenju kardinala, in začel klesati.« Papežev portret je nastajal iz notranjih vzgibov, ni šlo za nekaj naključnega, saj je izdelavi posvetil štiri leta. »To je človek, ki izžareva svojo preprostost, enostavnost, prizemljenost. V primerjavi z drugimi dostojanstveniki v Vatikanu in širše je človek, ki se ti popolnoma približa in se mu lahko približaš tudi ti!«

Lidija Razložnik

Podjetniki so večinoma individualisti in navajeni na samostojno odločanje o vsem, kar je povezano z njihovim podjetjem. Večina njihovih odločitev ne vpliva samo na poslovno področje, temveč se tesno prepleta s privatnim. Ovine, s katerimi se srečujejo, so pogosto povezane s sodelovanjem z drugimi. Pomembna pomoč pri reševanju omenjenih ovir je poznavanje osnovnih osebnostnih lastnosti oseb, s katerimi sodelujejo.

Razvojna agencija Sora, d. o. o., vas v okviru projekta SPOT svetovanje Gorenjska vabi na delavnico z naslovom

KAKO IZBRATI, VODITI IN ODRŽATI SODELAVCE?

(Izoblikujmo zmagovalno ekipo)

ki bo v sredo, 20. novembra 2019, od 17.00 do 19.15

v Veliki sejni sobi Upravne enote Škofja Loka, Poljanska cesta 2, Škofja Loka.

IZ VSEBINE DELAVNICE:

- Kakšna so naša pričakovanja in kako izbiramo sodelavce?
- Kakšni sodelavci nam ustrezajo?
- Kako povezati različne tipe ljudi v homogeno delavno skupino?
- Kako razporediti posameznika na ustrezno delovno mesto?
- Konflikti – kot gibalo razvoja, rasti in sprememb. Zakaj se konfliktom ne izogibamo?

PREDAVATELJICA: Sonja Peklenik

DELAVNICA JE NAMENJENA: mikro, malim in srednjim podjetjem ter potencialnim podjetnikom. Udeležba na delavnici je za udeležence brezplačna.

PRIJAVE in DODATNE INFORMACIJE:

Prijave so obvezne. Vašo prijavo pričakujemo do **četrтка, 14. novembra 2019**, na tel. št. 04/50-60-220 (Jana Šifrar) ali e-mail naslovu jana.sifrar@ra-sora.si.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Šola v Lučinah praznovala 80. rojstni dan

»Kam je zbežal čas?« je vprašanje, ki si ga je verjetno postavljala marsikateri obiskovalec dogodka ob visokem jubileju šolske stavbe v Lučinah. Nedeljsko popoldne 13. oktobra je minilo slavnostno. Dan je bil hkrati namenjen sedanjosti in spominom.

Foto: Maja Čadež

Prireditve ob 80-letnici šolske stavbe v Lučinah so obogatili učenci pevskega zbora.

V uvodu prireditve so obiskovalci s pomočjo vezne besede »skočili« v oktober leta 1939 in se skozi oči poročevalca dnevnika Jutro spomnili svečanega odprtja nove trirazrednice s 176 otroki. Do leta 1862 v Lučinah šole ni bilo, od leta 1879 pa so imeli otroci zasilno šolo, ki so jo ukinili leta 1935. Lučine so takrat dobile dvorazrednico in prispeli sta dve državni učni osebi, Marija in Vladimir Makarovič, kmalu za njima pa še Sabina Julijana Milleva. V najetih prostorih se je stiskalo tudi po 70 učencev hkrati.

Navzoče so nagovorili ravnatelj Osnovne šole Ivana Tavčarja Gorenja vas Izidor Selak, predsednik KS Lučine Stanislav Bizovičar in župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež. Učenci, ki jih je na šoli 41, so s svojimi točkami dodali dnevu igrivost: začele so tretješolke, predstavili so se vrtčevski otroci (v enoti Lučine je v enem kombiniranem oddelku 16 otrok), nato petošolci, otroci 1. in 2. ter 4. in 5. razreda. Otroci so skupaj zapeli Lučinsko himno, pevski zbor pod vodstvom Neže Erznožnik pa pesem Svet je barvast. Na odru se je z dvema pesmima predstavil otroško-mladinski pevski zbor pod vodstvom Petra Dolinarja ter Orffov krožek pod vodstvom Brede Gruden.

80 let v lučinskem hramu učenosti

Ob slovesni obletnici sta dolgoletna vodja PŠ Lučine Martina Jelovčan in avtor več knjig, med drugimi tudi Življenje na Lučinskem skozi stoletja, Tone Košir napisala zbornik 80 let v lučinskem hramu učenosti. Knjiga je posvečena vsem, ki so šolo gradili, v njej delali in se učili, nastajala je približno dve leti. Tone se je bolj posvetil raziskovanju zgodovinskih virov – obiskovanju zgodovinskega arhiva, nadškofijskega in drugih arhivov, Martina pa je zbrala vse, kar se je dogajalo s šolo, od fotografij

do podatkov. Voditeljica prireditve ju je posedla v 'šolsko klop' in Košir je o začetku snovanja knjige pojasnil: »Ko sem zaključil Življenje na Lučinskem skozi stoletja, sem raziskoval naprej in srečal toliko stvari, ki so bile drugačne od tam napisanih in takšne, ki tam sploh še niso bile zapisane. Za uresničitev želje, da bi bilo napisano bolj natančno, se je prilika pokazala sedaj – ob novem jubileju. Delal sem z veseljem, ker, saj veste, nikoli ne veš, kaj bo; mogoče je to zadnje, kar bom še naredil. Ampak planov imam dovolj še do svojega 104. leta!«

Martina Jelovčan je o svojih začetkih na šoli povedala: »Ko sem prišla v Lučine, je bilo precej manj otrok. Bili sva dve učiteljici – Slavka Buh je imela prvi in drugi razred, jaz tretjega in četrtega, Štefka Cankar pa je skrbela za kuhanje in pospravljanje. Ni bilo toliko sodelovanja z matično šolo, ampak je bilo veliko projektov izključno naših. Veseli smo, da je šola napredovala do tega, kar je danes. Ponosni smo tudi na sodelovanje med šolo, učenci in starši, vedno poudarjam, kako pomembno je to. Sedaj večkrat skupaj obiščemo vzpetine v bližnji ali daljni okolici, v letošnjem letu smo tudi gostili 30. srečanje podružničnih šol s kar 250 udeleženci.«

Monografija kot delovni zvezek

O vsebini knjige avtorja nista hotela govoriti, ampak sta se hudomušno nasmejnili ter dejala, da jo mora prebrati vsak

sam. Tone Košir je glede knjige še pojasnil, da je bistveno, da je zračna, ker da potem oči počivajo. Velikost je glede na prejšnje izdaje njegovih knjig pomanjšal, da lahko knjigo enostavno pospravimo na knjižno polico. V knjigi je tudi nekaj praznih strani; te lahko bralci izkoristijo za svoje šolske fotografije, ki jih nalepijo v knjigo. Naslovnica knjige, ki jo je oblikovala Nuša Jurjevič, spominja na star šolski zvezek. Besedilo je lektorirala Anka Tušek, ki je tako kot Nuša nekdanja učenka PŠ Lučine. K izdaji knjige sta pripomogla tudi Edo Oblak in Stanko Bizovičar, ki sta pomagala pri zbiranju finančnih sredstev.

Brez sodelovanja ne bi šlo

Ravnateljica Martina Jelovčan je na oder povabila posebnega gosta: Jožeta Kavčiča, ravnatelja OŠ Polhov Gradec v šolskem letu 1963/64. Takrat je bila v Lučinah ukinjena popolna osemletka, zato so se otroci po končanem 4. razredu prešolali v Polhov Gradec. Martina se je posebej zahvalila še vsem zaposlenim na šoli, ki so sodelovale pri pripravi letošnjega dogodka: Bredi Gruden, Barbari Radič, Tjaši Končan, Kristini Bogataj, Neži Erznožnik, Mojci Jurković, Tini Matanovič, Jani Petermelj, Tanji Štibelj, Damjani Plestenjak in Sonji Potočnik. »Spomini so del življenja, saj ne mine dan, da se ne bi ničesar spominjali, včasih, ker se moramo, mnogokrat pa zato, ker nam je prijetno,« je še dodala.

Program so zaključile pevke cerkvenega pevskega zbora Sv. Vida, nekdanje učenke podružnice, pod vodstvom Nataše Janša s pesmijo Tri planike. Druženje se je nadaljevalo v šolski stavbi. V njenih prostorih so bili razstavljeni izdelki, ki so jih naredili učenci bodisi pri pouku ali na ustvarjalnih delavnicah skupaj s starši. Tudi vse okrasitve z rožami, drevo, na katerem so bile zapisane misli učenk in učencev ter njihovih staršev in starih staršev, ter magnetki za spomin so plod ustvarjalnosti otrok. »Hvala, draga šola, za vsa lepa leta. Za prve A, B in C, za med dvema ognjema, za knjige, za kakav. Šola res ni noben bav bav.«

Maja Čadež

Lučinska šola leta 1947. Avtor fotografije je neznan, hrani jo Martina Jelovčan.

V obravnavi prvi predlog proračuna za leto 2020

Na oktobrski seji, prvi po počitnicah, so svetniki zasuli občinsko upravo z vprašanji; odgovore nanje bomo objavili v naslednji številki. Sicer pa so se med drugim seznanili z letošnjim rebalansom in na mizo prejeli prvi predlog proračuna za leto 2020 v višini 9,7 milijona evrov.

Za prizidek vrtca v Poljanah je v predlogu proračuna za prihodnje leto predvidenih dobrih 700.000 evrov.

Polletno poročilo o izvrševanju proračuna je predstavila Jana Petermel. Prihodki občine vključno z lastnimi prihodki krajevnih skupnosti so bili v prvem polletju realizirani v višini pet milijonov 96.000 evrov, kar je 49,5 % glede na sprejeti proračun. Do konca septembra je bila realizacija prihodkov že 72,3-odstotna, kar pomeni 7,4 milijona evrov. Odhodki so bili do konca junija realizirani v višini 4,9 milijona oziroma dobrih 47,8 % glede na sprejeti proračun, do konca septembra pa v višini 7,3 milijona oziroma 70 % sprejetega proračuna. Delež med tekočimi in investicijskimi transferi je čez leto enak: tekoči odhodki predstavljajo 56 % realizacije, investicijski odhodki in transferi pa 44 %.

Svetniki so opozorili na visok delež terjatev do fizičnih oseb za plačilo komunalnega prispevka, ki znaša konec junija kar 50.000 evrov. Na občini so pojasnili, da v izterjavo niso šli, ampak poskušajo to reševati na osnovi individualnih dogovarjanj ter še, da se terjatve postopoma zapirajo.

Z rebalansom proračun višji za 755.000 evrov

Z rebalansom za letošnje leto se proračun zvišuje za dobrih 755.000 evrov na 11 milijonov 386.000 evrov, največ na račun sklenjene pogodbe z Ministrstvom za okolje in prostor za sofinanciranje sanacijskih del na cesti Poljane–Javorje.

Povečujejo se postavke: cesta v Javorje za 877.000 evrov, dvorec Visoko za 118.000 evrov (investicija je bila večja, kot je bilo sprva načrtovano) ter za telovadnico v Gorenji vasi za 405.000 evrov zaradi dodatnih del.

Na odhodkovni strani so večje spremembe pri ukrepih za poplavno varnost Poljan, kjer se sredstva znižujejo za 275.000 evrov glede na dinamiko izvedbe projekta, preplastitve cest

za 181.000 evrov, kanalizacijo Gorenja vas–Dolenja Dobrava–Dobravšce za 57.000 evrov, krožišče Poljane za 51.000 evrov, za cesto Trebija–Sovodenj pa za 39.000 evrov. Zadnji dve investiciji se zamikata v prihodnje leto.

Svetnike je zanimalo, zakaj se zvišuje postavka za smučišče Stari vrh. Pojasnilo župana je bilo, da za nujna dela in zagon sezone, sredstva je prispevala tudi občina Škofja Loka. Želeli so vedeti še, zakaj je več sredstev za Zavod Poljanska dolina. Odgovor je bil, da za dodatno zaposlitev. Med drugim so bili kritični do ponovnega zvišanja sredstev za telovadnico, ki po izgradnji s 5,1 milijona presega 4,9 milijona, kot je bilo predstavljeno na junijski seji.

Predlog proračuna za 2020 slab milijon nižji kot letošnji

Proračun za prihodnje leto je visok slabih 10 milijonov. V njem je za prizidek Vrtca Agata Poljane predvidenih 715.000 evrov, za preplastitve občinskih cest dobrega pol milijona, za protipoplavno ureditev Poljan pa 471.000 evrov. Med večje investicije spadajo še obnova dvorca Visoko (265.000 evrov), energetska sanacija šole na Sovodnju (dobrih 200.000 evrov), ureditev ceste Hleviške–Žetina (dobrih 140.000 evrov) in krožišča v Poljanah (110.000 evrov).

Za investicije je skupaj namenjenih 38 % proračunskih sredstev oziroma 3,7 milijona evrov, za tekoče odhodke 60 % oziroma 5,8 milijona evrov, preostanek pa za odplačilo dolga. Nova postavka je priprava strategije razvoja občine. Občina se bo tudi zadolževala, in sicer 70.000 evrov za izgradnjo prizidka v Poljanah. Predlog proračuna Občine Gorenja vas – Poljane bo v javni obravnavi do 11. novembra.

Komunalni prispevek v enaki višini, razen za nadomestne gradnje

V javni obravnavi je po prvi obravnavi tudi osnutek Odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo. S sprejemom odloka bo na podlagi državnih predpisov sprejeta pravna podlaga za odmero komunalnega prispevka v občini. Z odlokom naj bi bili določeni stroški obstoječe komunalne opreme, preračunani stroški obstoječe komunalne opreme glede na enoto mere in merila za odmero prispevka. Tu so svetniki imeli največ pripomb, odlok za komunalni prispevek se sprejema za novo in obstoječo komunalno opremo; po novem bo treba komunalni prispevek plačati tudi za nadomestno gradnjo, in sicer v višini 60 %. Po mnenju župana in občinske uprave je osnutek odloka primerno pripravljen in potreben, svetniki pa so bili mnenja, da bi bilo treba gledati dolgoročneje in

ne sprejemati odloka zgolj zato, ker v proračunu ni zadostnih sredstev za vzdrževanje in gradnjo komunalne infrastrukture.

Letos šest občinskih nagrajencev

Svetniki so na predlog komisije za priznanja potrdili letošnje občinske nagrajence, ki jim bodo priznanja podelili na slavnostni seji 23. novembra. Plaketo občine bosta prejela Košarkarski klub Gorenja vas za razvoj in dosežke v preteklih 50 letih ter Podružnična šola Lučine za vpetost v življenje na Lučinskem. Priznanja pa bodo podelili: Jerneji Bonča za sooblikovanje kulturne podobe Poljan, Cirilu Isteniču za sooblikovanje duhovne podobe župnije Javorje, Vinku Verčiču za upravljanje vaškega vodovoda Zlati izvir in Stegu Poljanska dolina 1 za širjenje skavtskih vrednot med mladimi na Poljanskem.

Matjaž Mohorič, reševalec v Škofji Loki, je svetnikom predstavil delovanje gasilcev, ki so vključeni v sistem prvih posredovalcev, seznanili so se s poslovanjem javnih zavodov in družb v občinski lasti, v Svet OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas so imenovali Romana Kokalja, Jurija Krvino in Luka Kržišnika, v Svet OŠ Poljane pa Antona Debeljaka, Janeza Hrovata in Petra Petermelja. Za novo članico Uredniškega odbora Podblegaških novic so namesto Milke Bizovičar imenovali Jano Oblak.

Damjana Petermelj

Krajši delovni čas trgovin KGZ Škofja Loka na Hotavljah in Sovodnju

2. novembra letos bo pričel veljati nov obratovalni čas za dve trgovini na našem območju. Poslovalnica Kmetijsko gozdarske zadruge Škofja Loka na Hotavljah bo po novem odprta od ponedeljka do petka od 7. do 17. ure, ob sobotah pa od 7. do 12.30. Ob nedeljah in praznikih bo poslovalnica zaprta.

Trgovina na Sovodnju bo odprta ob ponedeljkih od 8. do 13. ure, ob sredah in petkih pa od 8. do 15. ure. Ob torkih, četrtnih, sobotah in nedeljah ter praznikih bo trgovina zaprta.

Poslovodja bo ob torkih in četrtnih dosegljiv v tehnični trgovini trgovskega centra v Poljanah.

V Gorenji vasi nov zdravnik

Obveščamo vse občane, da se je v ambulanti družinske medicine dr. Nadje Šubic v oktobru zaposlil dr. Marko Možina, ki že vpisuje nove paciente, saj na osnovi opravljenega specialističnega izpita iz družinske medicine izpolnjuje vse pogoje za licenco za samostojno delo na področju družinske medicine.

Nove paciente še vpisuje tudi dr. Andreja Krt Lah, ki je po upokojitvi dr. Ande Perdan konec leta 2017 v zdravstvenem domu Gorenja vas na novo odprla ambulantno družinske medicine.

O. U.

V primeru nesreče lahko intervenira 300 operativnih gasilcev

Oktober je mesec požarne varnosti in mesec, ko se javnosti bolje predstavijo gasilska društva – v občini jih je sedem. V okviru industrijskega obrata Jelovica v Gorenji vasi pa deluje tudi gasilsko industrijsko društvo. Skupaj imajo društva več kot tisoč članov. Ob 25-letnici občine, za katero je gasilstvo izjemno pomembna organizacija, predstavljamo razvoj gasilstva, delovanje društev in krovnega občinskega gasilskega poveljstva.

Med izvajanjem vaje

Najstarejše, takrat še »Brambno društvo«, je bilo ustanovljeno leta 1894 v Poljanah. 16 let kasneje, torej leta 1900, so se v društvo povezali gasilci v Gorenji vasi. Sledili so jim na Trebiji leta 1933, v Lučinah 1948, na Hotavljah 1951, v Javorjah 1953 in leto kasneje še na Sovodnju. Društva so bila sprva del Občinske gasilske zveze Škofja Loka, ustanovljene leta 1955. Po razpadu Občine Škofja Loka leta 1994 na štiri manjše (Škofjo Loko, Železnike, Gorenjo vas - Poljane in Žiri) so v okviru Gasilske zveze (GZ) Škofja Loka leta 1995 zaradi lažje organizacije ustanovili gasilska poveljstva občin (GPO). Ta so tako pri odločanju kot upravljanju s finančnimi sredstvi samostojna. »Ustanovni sestanek našega poveljstva, na katerem je bil za poveljnika izvoljen Andrej Ambrožič, midva

s Francijem Podobnikom pa za njegovega namestnika, je bil na Sovodnju,« se spominja trenutni poveljnik GPO Gorenja vas - Poljane Roman Kokalj, ki funkcijo poveljnika pristo- voljno opravlja vse od leta 2000 dalje.

Gasilska vozila primerna terenu in ne kategorizaciji društva

Ustanovitev samostojne občine je prinesla spremembe tudi na področju gasilstva. »Sprememb je bilo izjemno veliko: od načina posredovanja, opreme, vozil, izobraževanja, odgovornosti vodstvenega kadra, zahtevnosti posredovanja, organiziranja prvih posredoval- cev ...,« našteva Kokalj in nadaljuje: »Vsa društva so opremljena s t. i. jurišnimi vozovi – GVC 24/50, ki jim sicer po kategorizaciji

ne pripadajo, a so zanje, zaradi območja, ki ga pokrivajo, izjemnega pomena. Zahvaljujoč županovemu razumevanju je to (bilo) izvedljivo. Poudariti pa je potrebno, da brez izdatne količine finančnih sredstev, ki so jih društva sama zbrala, ne bi šlo.« V nabavi je še zadnje tako vozilo, in sicer za gasilce na Hotavljah. Gre za najbolj okretno vozilo, ki lahko prepelje določeno število gasilcev in hitro posreduje v primeru nesreč. Za nabavo omenjenih vozil sta zaslužna prav Roman Kokalj in Ciril Alič.

Potrebna podpora župana

»Bistveno je, da gasilsko dejavnost podpira vsakokratni župan, le tako je možen razvoj gasilstva v občini.« Po zakonu o gasilstvu je gasilstvo obvezna lokalna javna služba, katere trajno in nemoteno opravljanje zagotavljajo občine in država. Občina v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavlja organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva. Na podlagi načrta varstva pred požarom občina med drugim zagotavlja tudi sredstva za izobraževanje gasilskih kadrov. »Na vseh ravneh občine in tudi države je potrebno zavedanje, da smo gasilci edina takoj dosegljiva sila, ki lahko intervenira v danem času in prostoru,« opozarja Kokalj in pohvali dober odnos z županom Milanom Čadežem.

Foto: arhiv Romana Kokalja

Roman Kokalj je že skoraj 20 let na čelu občinskega gasilskega poveljstva.

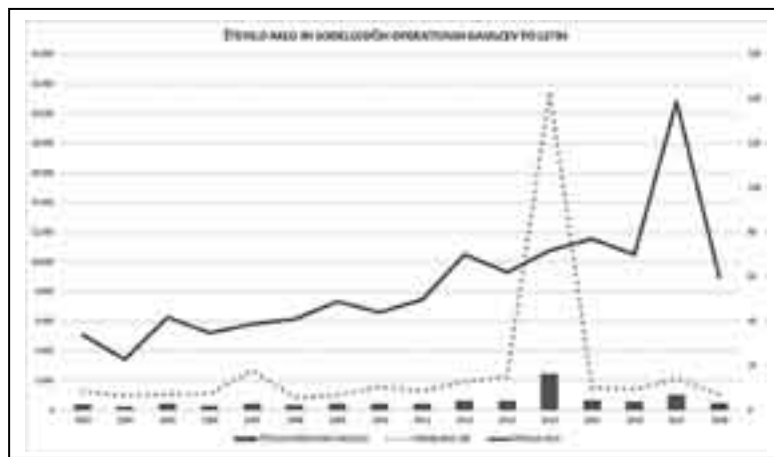
Roman Kokalj, višji gasilski častnik II. stopnje in operativni gasilec že 42 let, bo v naslednjem letu dopolnil 20-letnico poveljevanja GPO Gorenja vas - Poljane. »To je potrditev, da mi velika večina poveljnikov zaupa in da poveljstvo vodim s širšim konsenzom ob potrditvi članov poveljstva. Pri delu mi je v veliko pomoč Ciril Alič, ki je moj prvi namestnik, zato hvala tovarišice in tovariši gasilci, za vaš trud in humanost!«

Za sovođensjske in ostale gasilce v občini je bila velika preizkušnja žledolom leta 2014.

Foto: arhiv PGD Trebija

Število akcij in sodelujočih operativnih gasilcev po letih

Lepi in težki trenutki tudi v gasilstvu

Da bodo pogajanja za finančna sredstva tako trd oreh in da nekateri občinski svetniki nimajo posluha za gasilsko dejavnost, Kokalj ni pričakoval. »Presenetile so me, pa verjame, da ne samo mene, tudi nekatere nesreče, ki so se zgodile.« Najbolj odmevne in katastrofalne so bile: gozdni požar v Studorju leta 2013, kjer je s helikopterskim prevozom vode za gašenje pomagala tudi slovenska vojska, leto kasneje pa sta občino prizadeli še dve katastrofi velikih razsežnosti: februarjski žledolom in septembrske poplave in za sabo pustili pravo razdejanie. »Vse te nesreče so velika preizkušnja za nas, čeprav se nenehno izobražujemo. Veseli smo, ko nam požar uspe hitro pogasiti in tako preprečiti še večjo škodo, ko rešimo človeška življenja. Se pa zgodijo tudi nesreče, ko ne moremo (več) pomagati. To je za nas gasilce najtežje. Tudi gasilci smo samo ljudje, ki ob takih dogodkih (ob)čutimo stisko.«

Vsa društva v občini imajo skupaj sicer več kot tisoč članov,

opreme in vozil. »Potreben je stalen napredek, saj nepredvidljivi dogodki in časi prinašajo vse bolj zahtevne intervencije.« Nove tehnologije zahtevajo nove prijeme in načine ter gasilec predstavljajo izzive. Da bo vse to obvladljivo, je nujno nenehno izobraževanje. »Vse to pa je povezano s finančnimi sredstvi, ki nam bodo v prihodnje namenjena.«

Dejavnosti gasilskega poveljstva

Poveljstvo veliko časa nameni operativnemu vodenju poveljstva in pridobivanju finančnih sredstev. Vsako leto izvedejo operativno vajo članic in članov, srečanje nosilcev pozivnika ter različna izobraževanja. Gasilci se že tradicionalno udeležujejo tekmovanj na občinski, regijski in državni ravni ter dosegajo odlične rezultate. Sodelujejo v večjih naravnih in elementarnih nesrečah, kjer pomagajo pri gašenju in odpravljanju posledic. Udeležili so se republiške rudniške vaje, ki je bila v začetku oktobra v podjetju Marmor Hotavlje, kjer so gasili požare in reševali ponesrečence zunaj

kamnoloma. Društva samostojno organizirajo meddruštvene gasilske vaje, aktivnosti v okviru meseca požarne varnosti, različne dogodke in aktivnosti, s katerimi zbirajo prostovoljne prispevke za gasilsko dejavnost ... Roman Kokalj, ki mu vodenje poveljstva predstavlja drugo službo, le da ta ni plačana, temveč je prostovoljna, za konec dodaja: »Na vse intervencije se pripeljem s svojim vozilom brez plačila kilometrine.«

Lidija Razložnik

Gasilci so najmočnejša vojska za boj proti nevšečnostim

Premier Marjan Šarec je na nedavni osrednji slovesnosti v Metliki, ob 150-letnici organiziranega gasilstva na Slovenskem, dejal, da so gasilci najmočnejša vojska za boj proti vsem nevšečnostim, s katerimi se soočajo državljani, in si jih pred 150 leti niso mogli zamisliti. Njihovi glavni nalogi sta požarna zaščita in reševanje.

Status prostovoljnega gasilca še ni urejen

Vsa društva v občini imajo skupaj več kot tisoč članov. GPO bi po kategorizaciji društev tako moral imeti 140 operativnih gasilcev. »Imamo pa jih dvakrat toliko. V primeru nesreče lahko intervenira 300 operativnih gasilcev!« Za manko gasilcev se torej ni bati, saj društva dobro skrbijo za gasilski podmladek. »Ta je garancija, da gasilstvo ne bo zamrlo!« Bo pa potrebno čim prej urediti status prostovoljnega gasilca. »Pričakujem, da bo država na osnovi letnega proračuna občinam določila, kolikšen mora biti odstotek finančnih sredstev, namenjen gasilstvu. S tem bi se izognili vsakoletnemu pogajanju in prošnjam za več sredstev. Na ravni občinskih gasilskih poveljstev bi lahko naredili dolgoročen program razvoja gasilstva in načrt nabave opreme in vozil.« Gasilska društva so opremljena s približno 70 % opreme, ki jo morajo imeti za dobro, hitro in kakovostno posredovanje. V GPO Gorenja vas - Poljane so društva razvrščena glede na število operativnih gasilcev ter pripadajočo tehniko in opremo za posamezno kategorijo: v kategorijo 1 sodijo Hotavlje, Javorje, Lučine, Sovodenj in Trebija, v kategorijo 2 Gorenja vas in v kategorijo 3 Poljane. V prihodnje bo vsekakor potrebna posodobitev in nabava nove ter zamenjava iztrošene

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Javna razgrnitev predloga modelov vrednotenja nepremičnin

Občina Gorenja vas - Poljane obvešča, da **do 30. 10. 2019 v sejni sobi Občine Gorenja vas - Poljane**, Poljanska cesta 87, Gorenja vas, v poslovnem času sprejemne pisarne, poteka **javna razgrnitev predloga modelov vrednotenja nepremičnin**, ki ga je pripravila Geodetska uprava Republike Slovenije.

Predlog modelov vrednotenja je prav tako dostopen na **Portal množičnega vrednotenja nepremičnin (Portal MVN)** na naslovu www.mvn.e-prostor.gov.si, kjer so objavljene tudi **poskusno izračunane vrednosti**, izračunane na osnovi objavljenega predloga modelov in podatkov nepremičnin v registru nepremičnin na dan 27. 6. 2019.

Vsi zainteresirani lahko do **15. novembra 2019** podajo mnenja in pripombe k predlogu modelov vrednotenja, ki morajo biti ustrezno obrazložene, in sicer:

- pripombe, ki se nanašajo na zarise vrednostnih con in višine vrednostnih ravni nepremičnin na območju naše občine, pošljite na obrazcu **JR.MV-1** na naslov občine, Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, ali skeniranega na elektronski naslov: info@obcina-gvp.si, ali izpolnite obrazec v fizični obliki in ga oddajte v sprejemni pisarni občine,

- vse ostale pripombe na modele vrednotenja pošljite na obrazcu **JR.MV-2** po pošti na naslov Geodetska uprava RS - Vrednotenje, p. p. 35, 1001 Ljubljana, ali skeniranega na elektronski naslov vrednotenje@gov.si.

Javna razgrnitev predloga **modelov vrednotenja nepremičnin** zajema zgolj vrednost nepremičnin in bo osnova za davek na nepremičnine. Dokler Zakon o davku na nepremičnine še ni sprejet, se še naprej izvaja odmera nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ), ki se bo s sprejetjem Zakona o davku na nepremičnine ukinila.

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi Odloka o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v Občini Gorenja vas - Poljane (Ur. l. RS št. 14/12), v povezavi Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US in 17/08), Statuta Občine Gorenja vas - Poljane (Ur. l. RS, št. 85/13, 84/15, 31/17) in Odloka o proračunu Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2019 (Ur. l. RS, št. 11/19) objavlja Občina Gorenja vas - Poljane

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo.

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo, in sicer ukrepov varstva divjadi in biomeliorativnih ukrepov (vzdrževanje pasišč, grmišč, gozdnih jas, mokrišč in remiz za malo divjad, vzdrževanje gozdnega roba, izdelava in vzdrževanje kaluž, sajenje in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja, postavitve in vzdrževanje gnezdilnic, solnic in prež) (v nadaljevanju: aktivnosti) v posameznih loviščih, katerih lovna površina leži v občini. S tem želimo spodbuditi upravljavce lovišč k še boljšemu trajnostnemu gospodarjenju z divjadjo in loviščem.

Aktivnosti se morajo izvajati skladno s to pogodbo, koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, programi in načrti upravljanja z divjadjo, predpisi s področja lovstva, ohranjanja narave, varstva okolja in zaščite živali ter drugimi veljavnimi predpisi.

2. OSNOVNI POGOJI ZA KANDIDIRANJE NA JAVNEM RAZPISU

Vlagatelj mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- je v Republiki Sloveniji registriran kot lovska družina,
- ima sklenjeno veljavno koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo za lovišče, ki leži na območju občine Gorenja vas - Poljane,
- ni v postopku prisilne poravnave, stečajni ali likvidacijskem postopku,
- ima poravnane davke, prispevke in druge obvezne dajatve državi in občini.

3. PREDMET PODPORE

- Sofinanciranje stroškov, povezanih z aktivnostmi trajnostnega gospodarjenja z divjadjo

4. UPRAVIČENI STROŠKI

- Stroški, povezani z aktivnostmi trajnostnega gospodarjenja z divjadjo

5. VIŠINA SREDSTEV

Višina sredstev je 1.650 evrov.

6. ROK PORABE DODELJENIH SREDSTEV

Dodeljena sredstva za tekoče leto morajo biti v tekočem letu tudi porabljena.

7. RAZPISNA DOKUMENTACIJA

Razpisna dokumentacija za vlogo na javni razpis za sofinanciranje aktivnosti za trajnostno gospodarjenje z divjadjo vsebuje:

- povabilo k oddaji vloge,
- navodilo vlagateljem za izdelavo vloge,
- postopek za izbor sofinancerja,
- vzorec pogodbe,
- navodila vlagateljem za izpolnjevanje obrazcev,
- obrazce:
 - obrazec – PRIJAVA NA RAZPIS,
 - obrazec – IZJAVA VLAGATELJA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV.

Vloga mora biti izdelana skladno z razpisno dokumentacijo.

Razpisna dokumentacija je vlagateljem na voljo od dneva objave tega javnega razpisa v Podblegaških novicah do zaključka tega javnega razpisa, to je do 6. novembra 2019.

8. NAČIN, ČAS IN KRAJ ODDAJE PRIJAV NA JAVNI RAZPIS

Vlagatelji morajo vloge oddati izključno po pošti kot priporočeno pošiljko na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas, in sicer najkasneje do vključno 6. novembra 2019 (velja datum poštnega žiga). Na hrbtni strani ovojnice ali prednji strani levo zgoraj mora biti naveden naziv in naslov vlagatelja. Vloga mora biti poslana v zaprti ovojnici in z obvezno navedbo razpisnega področja na prednji strani ovojnice:

- Ne odpiraj – vloga na javni razpis – sofinanciranje trajnostnega gospodarjenja z divjadjo;
- ime lovišča, na katerega se vloga nanaša.

Nepravočasne in nepravilno opremljene vloge bodo zavržene.

9. ČAS IN KRAJ ODPIRANJA PRISPELNIH VLOG

Odpiranje vlog bo 11. novembra 2019 ob 11. uri v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas. Odpiranje vlog ni javno.

10. ODLOČANJE V POSTOPKU RAZPISA IN OBVEŠČANJE O IZIDU RAZPISA

Zavržene bodo vloge:

- ki ne bodo poslani v roku in na način, določen v 7. točki tega besedila razpisa,
- ki ne bodo vsebovale vseh dokazil in drugih sestavin, ki jih zahteva besedilo razpisa in razpisne dokumentacije, in ne bodo dopolnjene v roku za dopolnitev vloge (nepopolne vloge).

Zavrnjene bodo vloge:

- tistih vlagateljev, ki ne bodo izpolnjevali osnovnih pogojev in pogojev, določenih v besedilu razpisa in razpisne dokumentacije.

11. MESTO, KJER LAHKO ZAINTERESIRANI DVIGNEJO RAZPISNO DOKUMENTACIJO

Razpisna dokumentacija je od dneva te objave do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani Občine Gorenja vas - Poljane: www.obcina-gvp.si/javni-razpisi ali pa jo v tem roku zainteresirani dvignejo vsak delovni dan v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane (tajništvo občine).

12. DODATNE INFORMACIJE V ZVEZI Z RAZPISOM

Vse dodatne informacije v zvezi s tem javnim razpisom dobijo zainteresirani po telefonu na št. 51-83-114 vsak delovni dan od 8. do 12. ure oziroma po e-pošti: natasa.kopac@obcina-gvp.si.

V Gorenji vasi, oktober 2019

Župan Milan Čadež, l. r.

Gradite ali obnavljate vaše stanovanje ali hišo?

BREZPLAČNA INDIVIDUALNA SVETOVANJA S PODROČJA UČINKOVITE RABE ENERGIJE V GOSPODINSTVIH V OKVIRU ENERGETSKO-SVETOVALNE PISARNE

Energetsko-svetovalna pisarna predstavlja brezplačno svetovalno službo za pomoč občanom pri izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije v gospodinjstvih. Pripomore k varovanju okolja, zmanjšanju stroškov za energijo ter znižanju stroškov bivanja.

V energetsko-svetovalni pisarni svetujejo izkušeni energetski svetovalci, ki vsem obiskovalcem nudijo strokovno in komercialno neodvisno pomoč pri:

- toplotni zaščiti in energetski sanaciji zgradb,
- zamenjavi ter izbiri ustreznih oken in zasteklitve,
- izbiri ogrevalnega sistema, ustreznega energenta in ogrevalnih naprav,

- pripravi tople sanitarne vode,
- uporabi obnovljivih virov energije,
- možnosti pridobitve različnih subvencij Eko sklada,
- energetskih izkaznicah
- itd.

Svetujeta: Beno Potočnik, univ. dipl. ing. elektr., in Matjaž Eržen, univ. dipl. ing. str.

Energetsko-svetovalna pisarna je odprta vsak torek od 16.00 do 17.30 na Kidričevi cesti 1a v Škofji Loki. Za njen obisk je obvezna prehodna najava na tel. št. 04/50-60-220 (Razvojne agencije Sora, d. o. o.).

Poskrbite za vpis v imenik vodij del

Nova zakonodaja je s 1. junijem 2018 za izvajalce gradbenih dejavnosti prinesla kar nekaj sprememb, med drugim tudi vpis v imenik vodij del, kar je potrebno opraviti najkasneje do 31. maja 2020.

Kdo se mora vpisati v imenik vodij del?

V imenik vodij del se ni potrebno vpisati izvajalcem zaključnih gradbenih del, ki pomembno ne vplivajo na bistvene zahteve za objekte (npr. izvajalci talnih in stenskih oblog, slikopleskarji, izvajalci notranjih zaključnih del). Iz nabora zaključnih gradbenih del (SKD 43.3) pa so izzeta fasaderska dela (toplotnoizolacijske fasade). Izvajalci toplotnoizolacijskih fasad se torej morajo vpisati v imenik vodij del in izpolnjevati druge pogoje (zavarovanje odgovornosti). Zelo na meji pa so tudi vsi drugi, ki vgrajujejo toplotne in zvočne izolacije, ter vsi, ki izvajajo požarno zaščitne ukrepe. Priporočilo Obrtne zbornice Slovenije je, da se tudi taki vpišejo v imenik vodij del in uredijo zavarovanje odgovornosti. Izvajalci vseh drugih del na gradbenih objektih pa se morajo obvezno vpisati v imenik vodij del in si urediti zavarovanje odgovornosti.

Kako se vpisati v imenik vodij del?

V imenik vodij del se lahko glede na izpolnjevanje pogojev vpišejo pri:

- Inženirski zbornici Slovenije (IZS): tehniki in inženirji,
- Gospodarski zbornici Slovenije (GZS): gradbeni delovodje in delovodje s področja elektro dejavnosti,
- Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS): nosilci obrtnih dejavnosti in mojstri.

Za vse, ki imajo obrtno dovoljenje (večina), je najpreprosteje, da se v imenik vodij del vpišejo na OZS kot nosilci dejavnosti iz svojega obrtnega dovoljenja. Enako velja za zaposlene, če sami lastniki niso nosilci dejavnosti. Z vpisom v imenik vodij del na OZS kot nosilec dejavnosti lahko izvajalec izvaja vsa vzdrževalna dela s svojega področja registracije oz. obrtnega dovoljenja. Prav tako

naj bi tako vpisani izvajalci lahko izvajali dela kot podizvajalci posameznih del na gradbenih objektih. Glavni izvajalec, ki ne želi prevzeti odgovornosti svojih podizvajalcev, pa seveda lahko od podizvajalcev zahteva, da izpolnjujejo pogoje, vendar je to stvar dogovora.

Kadar izvajalec izvaja (posamezna) dela na novogradnji, mora imeti zaposlenega vodjo del, ki ima opravljenega enega od izpitov (mojstrski, delovodski, strokovni). Strokovni izpiti se opravljajo za tri strokovna področja gradenj (gradbeništvo, strojništvo – strojne inštalacije, elektro). Osnovni pogoj je dokončana V. ali višja stopnja izobrazbe na želenem področju in najmanj tri leta delovnih izkušenj z vodenjem del na tem strokovnem področju. Prehod med strokami ni možen (npr. gradbeni inženir ne more opraviti strokovnega izpita za vodenje strojnih inštalacij). Mojstri, delovodje in tehniki s strokovnim izpitom so lahko samo vodje posameznih del (vsak s svojega strokovnega področja) za gradnjo celotnih nezahtevnih objektov. Inženirji pa so lahko vodje del za celotne objekte.

Kdaj je rok za vpis v imenik vodij del?

Skrajni zakonsko določeni rok za izvedbo vpisa v imenik vodij del je 31. maj 2020. Vendar pa to prehodno obdobje velja samo za izvajalce, ki so že poslovali pred 1. junijem 2018, ne pa tudi za tiste, ki so poslovanje pričeli kasneje. Za slednje ni prehodnega obdobja in morajo pogoje izpolnjevati takoj. Prav tako morajo VSI izvajalci že sedaj, tudi v prehodnem obdobju, izpolnjevati zavarovanje odgovornosti iz svoje dejavnosti.

Dodatne informacije: OOO Škofja Loka, www.ooz-skofjaloka.si, tel. št.: 04/50-60-200, e-naslov: ooz.sk.loka@siol.net.

Julija Primožič,
strokovna sodelavka, OOO Škofja Loka

Storitve OOO Škofja Loka

Območna obrtno-podjetniška zbornica (OOZ) Škofja Loka izvaja različne dejavnosti in naloge, ki so navedene v njenem Statutu in letnih programih dela, sprejetih na sejah Upravnega odbora in Skupščine zbornice.

Bistvo zbornice je v povezovanju, zastopanju skupnih interesov obrtnikov in podjetnikov ter v strokovni podpori članom pri njihovem vsakdanjem poslovanju. Zbornica ima strokovnjake za davke, pravna vprašanja in druge dileme, s katerimi se pri poslu srečujejo obrtniki in podjetniki. V zbornici tako lahko člani vedno dobite nasvet, informacije in nova znanja ter še veliko več.

Na OOO Škofja Loka članom in nečlanom nudijo:

- E-več točko,
- svetovanje,
- izobraževanje,
- sejme in predstavitve,
- financiranje (krediti),
- družabnost,
- ostale storitve.

Med dodatnimi storitvami nudijo brezplačno izdajo e-računov, ugodnejši nakup vezanih knjig računov, ugodnejše lektoriranje in prevode v različne tuje jezike in iz njih, cenejši najem sejnih sob OOO Škofja Loka, brezplačno promocijo članom v okviru njihovih prostorov, zastopanje in povezovanje po dejavnostih (v okviru OOO Škofja Loka deluje 15 sekcij) ter zastopanje interesov obrti in podjetništva na državni in lokalni ravni.

Za člane je velik del storitev vključen v članarino, za nečlane pa se storitve zaračunavajo skladno z veljavnim cenikom.

16 zlatih, eno srebrno in dve bronasti priznanji za kmetije

V septembru je Razvojna agencija Sora organizirala senzorično ocenjevanje pekovskih, mlečnih in mesnih izdelkov v Biotehniškem centru Naklo in ocenjevanje alkoholnih pijač ter sadnih in zelenjavnih izdelkov na Biotehniški fakulteti v Ljubljani.

Rezultati ocenjevanja iz Biotehniškega centra so zdaj znani, in sicer je od 19 ocenjenih vzorcev 16 izdelkov prejelo zlato priznanje, srebrno en izdelek in bronasto dva izdelka.

Proizvajalci s Škofjeloškega so torej za vse svoje izdelke, ki so bili ocenjeni, prejeli priznanje za kakovost, kar je tudi eden osnovnih pogojev za vključitev v blagovno znamko Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov.

Na območju občine Gorenja vas - Poljane so bili z zlatim priznanjem nagradjeni orehovi piškoti s čokolado kmetije Pr' Lovrih s Srednjega Brda, orehovi rogljički, piškoti brez moke, linško pecivo ter jušni rezanci kmetije Pr' Ržen z Gorenjega Brda, orehove palčke s čokolado kmetije Pr' Dimšarji iz Krnic pri Novakih, valjani keksi kmetije Pr' Petelin z Gorenjega Brda, linške oči Domačije Prek iz Žirovskega Vrha Sv. Antona, čokoladni špricani piškoti in domači prijatelj kmetije Pr' Čum iz Studorja, maslo kmetije Pr' Andrejon iz Gorenje Žetine ter poltrdi sir Lomovc kmetije Pr' Jelovčan iz Loma nad Volčo. Bronasto priznanje sta prejela trdi sir kmetije Pr' Andrejon in navadni jogurt kmetije Pr' Petelin.

Del nove ponudbe blagovne znamke z novo celostno podobo

Prejemnikom priznanj iskreno čestitamo in z veseljem potrjujemo dejstvo, da so prehrabena živila, ki se tržijo tudi znotraj omenjene blagovne znamke, glede kvalitete na zelo visokem nivoju.

Kristina Miklavčič, Razvojna agencija Sora

Odgovori na pobude, predloge in vprašanja svetnikov

Objavljamo vprašanja, pobude in predloge, ki so jih svetniki predstavili oziroma zastavili županu in občinski upravi na 5. seji občinskega sveta 13. junija letos. Odgovori so uredniško in lektorsko nespremenjeni – so enaki, kot so jih prejeli svetniki v gradivu 6. seje, ki je bila 10. oktobra.

Foto: D. P.

Ena od svetniških pobud se je nanašala na zaprtje prometa čez naselje Fužine.

Ciril Alič:

• **posreduje vprašanje več krajanov, kaj lahko naredi oziroma kako lahko ukrepa občina v primeru pojava zveri v občini.**

Občina je v maju 2019 zaradi izrazitega povečanja populacije in s tem napadov volka na območju občine Gorenja vas – Poljane ministrstvu podala vlogo za odstrel volka, ki je po državnih predpisih ščiten kot zavarovana prostoživeča živalska vrsta, katere odstrel je prepovedan. V juliju smo prejeli v mnenje predlog Agencije RS za okolje za odstrel zgolj enega volka, kakor je predlagal Zavod za gozdove RS. Občina je naslednjega dne odgovorila, da postopki trajajo predlogo in izrazila dvom o učinkovitosti predlaganega ukrepa. Kljub temu je ARSO dne 23. 7. 2019 izdal dovoljenje za odstrel zgolj enega volka na območju naše in še treh sosednjih prizadetih občin.

Ker so se napadi stopnjevali, je občina dne 13. 9. 2019 pripravila novo vlogo za odstrel dodatnih petih volkov, ki sta jo sopodpisali tudi občini Železniki in Cerkno ter Pobuda za odstranitev nevarnih zveri. V njej smo izpostavili nesprejemljivo eksponentno povečevanje škode zaradi napadov volka ter neodgovornost pristojnih, da se zaščitijo premoženje in varnost lokalnega prebivalstva, kar je v ostrem neskladju s socialnimi koristmi, javnim interesom in ustavnimi pravicami državljanov prizadetih lokalnih skupnosti. Posebej smo izpostavili, da lokalna skupnost predhodno nikoli ni bila vprašana za mnenja, kaj šele za dovoljenje o naselitvi in širitvi populacije katerekoli vrste divje zveri, kot je bilo že navajano v medijih. Občina je večkrat, tudi na seji medresorske komisije ministrstva, v kateri smo zastopani, izrazila stališče, da je navedeno nesprejemljivo, saj se na našem območju že stalno pojavljata dva teritorialna tropa volkov, med tem ko niti v najstarejših zgodovinskih virih na našem območju ni beležene stalne prisotnosti niti posamičnih volkov.

Pričakujemo, da bodo odločevalci pozive lokalne skupnosti vzeli resneje in ukrepali

odgovorno in predvsem hitreje, saj na pred tedni vloženo pobudo za dodatni odstrel volka še nismo prejeli nobenega odgovora.

• **pove, da je prejel pritožbe glede izvajanja rekonstrukcijskih del na cesti proti Javorjam, ki se nanašajo na enega od izvajalcev del, in sicer v kakšnem stanju pusti makadamsko vozišče po zaključku delovnega dne oziroma, ko dela prekine.**

Zahtevna in zamudna izvedba rekonstrukcija ceste v Javorje je bila ves čas ovirana, saj ceste zaradi neustreznih obvozov ni bilo mogoče popolnoma zapreti za promet za ustrezno časovno obdobje, zaradi česar je promet potekal preko gradbišča. Ocenjujemo, da se je vloženi trud v celoti poplačal v obliki izjemno kvalitetno izvedene osrednje prometnice na območje KS Javorje, vsem prizadetim krajanom pa se tudi ob tej priliki zahvaljujemo za razumevanje.

Roman Kokalj:

• **podpira pobudo po pripravi dolgoročne strategije občine, da bodo tudi občani seznanjeni z okvirnimi dolgoročnimi načrti občine;**

Občina Gorenja vas – Poljane namerava k pripravi strategije razvoja občine pristopiti v letu 2020, pri čemer se bo ta osredotočala na razvojne strategije občine, glede investicijskega dela pa bo lahko obravnavala obdobje po 2027, ko bo zaključen začetni investicijski cikel občine skladno z veljavnim Načrtom razvojnih programov občine, ki je sestavni del vsakokratnega proračuna in rebalansa proračuna.

• **predlaga, da se zapre promet čez naselje Fužine in se omogoči samo za lokalni promet.**

Kot je župan že predlagal na tekoči seji, je potrebno izvesti skupni sestanek svetov krajevnih skupnosti Trebija in Sovodenj z namenom, da se preveri, ali se lahko doseže pomenoteno mnenje s prebivalci Sovodnja, ki prav tako uporabljajo navedeno povezovalno cesto, pri čemer se predlaga, da sestanek organizira krajevna skupnost pobudnica predloga.

Mag. Polona Mlinar Biček:

• **opozori, da se je na lokalni cesti Hotavlje – Robidnica v zadnjih letih povečal promet in tudi število prometnih nesreč. Kljub na novo postavljenim prometnim znakom, ki opozarjajo na nevarnost, bi bilo potrebno postaviti še kakšen dodatni znak, predvsem na delu pod šolo ob peskokopu, kjer se poseda vozišče, in razmisliti, na kakšen način bi se lahko poskrbeli za večjo varnost udeležencev v prometu na tej cesti.**

Ker je navedena cesta, zlasti v delu Kopačnica – Leskovica, zelo dotrajana, jo je občina na predlog Krajevne skupnosti Gorenja vas vključila v dvoletni program investicijskih vzdrževanj lokalnih cest, ki pa ga v letu 2019 zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev še ne bo mogoče pričeti izvajati. V prvi predlog proračuna za leto 2020 so za navedeni namen vključena zadostna sredstva, da bi se za obnovo predvideni odsek ceste v Leskovico v dolžini 2,1-kilometra v vrednosti 432.956,23 eura lahko v celoti obnovil. Dejanska realizacija v letu 2020 pa je odvisna od obsega pripomb na prvi predlog proračuna in s tem preusmeritve sredstev na druge proračunske postavke, ter še zlasti od obsega finančnih sredstev, ki jih bo v zimi 2019/2020 potrebno nameniti za zimsko vzdrževanje cest.

Mirjana Možina:

• **predlaga, da se na naslednji seji občinskega sveta člani seznajajo tudi z zaključnimi računi 2018 zavodov in podjetij, katerih soustanovitelj je tudi Občina Gorenja vas - Poljane.**

Pripomba se upošteva.

Stanko Bajt:

• **vpraša, kako potekajo aktivnosti obnove cest Trebija–Sovodenj in Sovodenj–Javorjev Dol.**

Kot je župan že pojasnil na tekoči seji, je za cesto Sovodenj – Javorjev Dol pripravljena predračunska projektna ocena za dva odseka po 500 m. Ta je že bila predstavljena Direkciji RS za infrastrukturo, ki v ta namen pripravlja predlog sofinancerskega sporazuma za realizacijo investicije. Za spodnji del ceste Trebija – Sovodenj bo po izdelavi hidravlično hidrološka študije, ki je v teku, pripravljena vsa potrebna dokumentacija za objavo javnega razpisa za izbiro izvajalca del.

Anton Debeljak:

• **pove, da krajanje zanima, kdaj je predvidena ureditev zgornjega dela struge Hotoveljščice, ki po poplavih v letu 2014 ni bila urejena.**

Po zagotovilih vodstva območne enote Direkcije RS za vode iz Kranja, ki je financer navedenih ureditev, naj bi se navedena dela nadaljevala v letu 2020.

• **vpraša, ali je občina že prejela odgovor Pošte na poslani poziv, da se delovni čas v Poljanah ne skrajšuje.**

Občina navedenega odgovora ni prejela.

Peter Peternel:

• **opozori na vzdrževanje cest, saj opazuje, da so mulde polne listja, prav tako niso očiščeni prepusti.**

Kot je župan že pojasnil na tekoči seji, za tekoče vzdrževanje cest skrbijo krajevne skupnosti, ki v ta namen tudi prejmejo finančna sredstva iz občinskega proračuna.

• **opozori na parkiranje osebnih avtomobilov obiskovalcev Blegoša na Črnem kalu na način, da je lastnikom kmetijskih zemljišč onemogočen dostop do svojih zemljišč.**

Kot je župan že predlagal na tekoči seji, je rešitev potrebno iskati v sodelovanju s Planinskim društvom Škofja Loka.

• **meni, da bi bilo naselja v občini potrebno označiti bolj poenoteno in bolj podrobno, predvsem v višje ležečih krajih.**

Občina navedeno pobudo podpira, saj je naselja v občini glede na veljavne predpise mogoče označevati le skladno z veljavnim državnim pravilnikom, ki ureja področje cestno-prometnih znakov, med katere sodijo tudi navedene označbe naselij. Tudi za neprometne, torej turistične označbe velja enoten prepis oblike na ravni cele države, zato se priporoča upoštevanje slednjega tudi društvenim in posamičnim pobudnikom postavitve obcestnih označb.

Žan Mahnič:

• **opozori na nevaren izvoz oziroma uvoz s parkirišča pred Kmetijsko zadrugo v Gorenji vasi.**

Navedeni izvoz je izveden skladno s pridobljenimi soglasji Direkcije RS za infrastrukturo, izdanimi v sklopu pridobitve gradbenega dovoljenja za rekonstrukcijo kmetijske trgovine. V vmesnem času je bila navedena prometnica tudi preategorizirana iz državne v lokalno prometnico z omejitvijo hitrosti 40 km/h, saj se je glavnina prometa preusmerila na novozgrajeno na obvoznico.

Janez Hrovat:

• **vpraša, kakšni so nadaljnji načrti za obnovo dvorca in gospodarskega poslopja na Visokem.**

Občina je uspešno kandidirala na javnem razpisu Ministrstva za kulturo in za leti 2019 in 2020 pridobila 96.000 evrov nepovratnih sredstev, s pomočjo katerih je bila v letu 2019 že dokončno urejena Kavarna Visoko ter sanirani kletni prostori in obodna drenaža dvorca. V letu 2020 bo izvedena še prenova strešne kritine na objektu dvorca ter trajno sanirana vhodna veža v pritličju z ureditvijo talnega ogrevanja, ki bo urejeno tudi v celotnem ostalem delu pritličja dvorca z muzejskimi zbirkami, kjer še ni urejenega ogrevanja.

Marija Guzelj:

• **predlaga, da se ob dvorcu v zimskem času uredi drsališče.**

Ureditev slednjega za zdaj ni vključena v načrt dolgoročnega upravljanja dvorca, ki je v obravnavi na Ministrstvu za kulturo in med dopustnimi ureditvami v okolici kulturnega spomenika državnega pomena navedene ureditve ne vključuje.

Irena Tavčar:

• **vpraša, ali predvidena tudi ureditev novega mostu čez reko Soro.**

Kot je župan že pojasnil na tekoči seji, izdelana študija štirih variant novega dostopa do dvorca kot najbolj izvedljivo izkazuje varianto ureditve mostu na lokaciji, na kateri je most že bil. V ta namen je občina pristopila k izdelavi hidrološko-hidravlične študije, saj gre za poseg na poplavno območje. Temu bo sledila izdelava projektne naloge za izvedbo novega priključka z državne ceste ter izdelava in usklajevanje idejnega projekta z drugimi nosilci režimov omejitev posegov v navedeni prostor.

Uroš Čadež:

• **vpraša o napredku projekta ureditve kolesarskih poti po Poljanski dolini.**

Občina je po izdelanem idejnem projektu pristopila k izdelavi projekta za izvedbo in ureditev kolesarskih poti v poteku od občinske meje pri Visokem do pokritega mostu na Hotavljah, in sicer po desnem bregu reke Sore skozi naselja Hotovlja, Predmost, Žabja vas, Dolenja Dobrava skozi Gorenjo vas do Hotavelj. V pripravi je tudi pridobitev služnostnih pogodb z lastniki zemljišč.

Župan Milan Čadež

Ugodni krediti za podjetja in dopolnilne dejavnosti na kmetijah

Obveščamo vas, da je v okviru Kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka odprt javni razpis za dolgoročne in kratkoročne kredite, ki se dodeljujejo podjetjem in dopolnilnim dejavnostim na kmetijah iz že omenjenih občin.

Dolgoročni krediti se v okviru javnega razpisa dodeljujejo za obdobje do 10 let, po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 2,00 %.

Pridobite jih lahko za:

- nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo,
- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter
- nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Posamezni prosilec lahko v koledarskem letu pridobi največ 100.000 evrov dolgoročnega kredita.

Prav tako so v okviru Kreditne sheme na voljo sredstva za kratkoročne kredite. Kratkoročni krediti so namenjeni financiranju tekočega poslovanja. Do vrednosti 50.000 evrov jih lahko za obdobje do enega leta pridobite po obrestni meri 2,00 %, nominalno.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04/50-60-220.

Delovna akcija v Kladju

5. oktobra je v Kladju potekala delovna akcija, ki se je je udeležilo trinajst domačinov. Temeljito so očistili okolico ceste od dovoza iz Fužin do odcepa Maher, v manjši meri pa tudi odcepa od odcepa za Maherja do Erjavca. Odstranili so veliko drevja in grmovja, ki je viselo nad cestiščem, kar bi lahko pozimi povzročalo težave zaradi lomljenja. Po koncu akcije so očistili tudi cestišče. Orodje in gorivo, ki se je uporabilo med akcijo, so zagotovili sodelujoči krajanji sami, malico na vikendu v Kladju ob zaključku pa Krajevna skupnost Trebija.

Matjaž Kos

Krajanji Kladja so na delovni akciji posebej temeljito posekali drevje ob cestišču.

Praznovali 150 let nekdanje občine

Letos mineva poldrugo stoletje, odkar je bila v Javorjah ustanovljena samostojna občina. Leto 1869 se je s tem je zapisalo kot pomemben mejnik v zgodovini kraja. Jubilej so Javorci obeležili s prireditvijo v prvi polovici septembra v javorski šoli.

Po marčni revoluciji leta 1848 je v Avstrijskem cesarstvu prišlo do korenitih upravnih sprememb. Ukinjen je bil večstoletni fevdalni sistem in uvedena bolj neposredna lokalna samouprava, ki se je odražala v ustanavljanju novih občin. Javorje so svojo dočakale leta 1869. Nekaj let kasneje so javorsko lokalijo povišali v samostojno župnijo, s čimer so Javorje postale enakovredne drugim občinam in župnijam v okolici. Z reformo lokalne uprave v Kraljevini Jugoslaviji je bila javorska občina v začetku tridesetih let prejšnjega stoletja pripojena poljanski, a jim jo je odbornik župnik Josip Klopčič leta 1933 priporil nazaj, tako da je obstajala še vse do leta 1945.

Župana Urbana Pintarja je odigral Luka Demšar, župana Luka Peternela Marko Vodnik, župnika Janez Pfajfarja Gašper Dolenc, župnika Josipa Klopčiča pa Simon Kokelj. Odborniki so bili Ivan Alič, Tomaž Ažbe, Ivan Dolenc, Milan Čemažar, Mitja Gantar, Janez Jelovčan, Niko Križnar, Peter Peternel in Peter Rupar, gostilničarki Katja Jelovčan in Špela Peternel, šepetalki pa Barbara in Neža Alič.

Za grafično podobo je poskrbel Simon Demšar, za zvok Janez Dolenc. Z glasbenimi točkami so prireditev obogatili Javorski pevci in Jože Dolenc, Barbara Kržišnik s citrami ter Olga in Jernej Oblak z orglicami in klaviaturo. Domačini in gostje so napolnili dvorano šole, tako da je nekaj obiskovalcev ostalo zunaj. Po končanem uradnem programu je sledilo druženje ob pogostitvi, ki so jo pomagali izpeljati Turistično društvo Stari vrh in javorski gasilci. Priložnost za ogled dramske uprizoritve zgodovine občine je bila ob njeni ponovitvi v nedeljo, 15. septembra. Kot je v gledališki list zapisala dr. Milena Alič, ustanovitev občine, čeprav se ta ni ohranila do danes, ne predstavlja le administrativne spremembe v tedanji upravni ureditvi, temveč je omogočila ljudem, da se naučijo usmerjati razvoj svojega kraja in se v praksi za to tudi prizadevati in boriti.

Jure Ferlan

Bogat kulturni program ob 150-letnici Občine Javorje so oblikovali domačini sami.

Praznovanje ob tem pomembnem jubileju je 7. septembra v športni dvorani javorske šole organizirala Krajevna skupnost Javorje ob finančni pomoči Občine Gorenja vas - Poljane. V uvodu je predsednik KS Ciril Alič povedal, da je pred leti odkril zanimive zapise o nekdanji občini ter se vprašal, koliko ljudi v Javorjah še ve, da so nekoč imeli svojo občino, takšno pravo, ki je celo določala davke. Zdelo se mu je škoda, da bi se to zavedanje pozabilo, zato je dal pobudo za obeležitev obletnice. Bogat kulturni program so oblikovali domači igralci, ki so uprizorili nekaj dejanj iz zgodovine občine v več časovnih obdobjih in s svojim nastopom navdušili gledalce. Kot je bilo mogoče videti na občinskih sejah, ki jih je vodil župan ob pomoči zapisnikarja, ki je bil običajno kar domači župnik, je bila pogosto velik problem

nedisciplina občinskih odbornikov. Pogoste teme na sejah so bile negativna občinska bilanca in s tem povezano pobiranje dodatnega davka, plača občinskega sluga in župana, žganjekuha, oddaja lovne pravice v zakup, ceste, skrb za ubožce in sirote, ženitovanjske zglasnice, skrb za lepo vedenje, skrb za zdravje ljudi in živine, šolstvo, obrt in še mnoge druge stvari, ki so zaposlovale in razburjale občinske može. Ker niso imeli občinske stavbe, so sestankovali kar v vaški gostilni. To je pogosto prišlo prav nekaterim bolj žejnim odbornikom.

Naučili so se usmerjati razvoj kraja

Avtorica programa, besedila igre in režiserka je bila dr. Milena Alič, za kostumografijo je poskrbel Ciril Alič, povezovalca programa sta bila Saša Pivk Avsec in Janez Pelipenko.

Že drugič na Dnevih alpsko-jadranske kuhinje v Celovcu

Že drugo leto smo se konec septembra odpravili v Celovec, kjer se je na ulicah starega dela mesta odvijal mednarodni kulinarčni festival – Dnevi alpsko-jadranske kuhinje. Samostojno sta se s sirarskimi dobrotami predstavljali kmetiji Na Ravan in Pustotnik. Na stojnici Zavoda Poljanske doline smo predstavljali širšo turistično ponudbo naše doline, ki so jo s svojimi predstavami polepšali še različni rokodelci in ustvarjalci. Kovač Krmelj je predstavljal kovaško obrt, klekljarice Klekljarskega društva Deteljica so dogajanje popestrile s krasnim izborom razstavljenih čipk in klekljanjem v živo. Precej zanimanja je bilo tudi za stare prikaze, ki so jih pripravili Janez in Olga Šubic ter Marko Oblak. Prikazovali so tesanje lesenega žlebu in izdelavo različnih kmečkih lesenih orodij.

Z nami so bili člani Folklorne skupine Zala ter Moška vokalna skupina Zala, ki so zares popestrili dogajanje in predvsem z lepimi kostumi in nastopi vzbudili veliko zanimanje pri obiskovalcih. Posebno lepo doživetje je bil ples otroške folklorne skupine, ki je večkrat zaplesala ob spremljavi harmonike. Za nami je odlična predstavitev in vikend poln lepih vtisov. Ob tej priložnosti se vsem sodelujočim še enkrat iskreno zahvaljujem!

Lucija Kavčič, direktorica Zavoda Poljanska dolina

Dobitnica naziva Kulturna šola 2019–2024

20. septembra je na OŠ Mokronog na Dolenjskem potekala zaključna prireditev državnega projekta Kulturna šola, na kateri je Javni sklad RS za kulturne dejavnosti podelil priznanja najbolj kulturnim šolam za leto 2019. OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas s podružnicama Lučine in Sovodenj je pridobila naziv in zastavo Kulturna šola za obdobje 2019–2024 ter prejela posebno priznanje za najbolj kulturno šolo v kategoriji velikih osnovnih šol.

Foto: Matej Maček

Na slovesnosti ob prejemu naziva. Z leve: mag. Marko Repnik (direktor JSKD), ravnatelj OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas Izidor Selak, učenki Kristina Ferlan in Lučka Peternelj, skrajno desno učiteljica Andreja Uršič, koordinatorica projekta na šoli.

Kultura je stičišče ljudi in življenja samega, zato je ustrezna kulturna vzgoja v osnovi šoli zelo pomembna. Tega se zavedajo tudi v OŠ

Ivana Tavčarja, kjer že pet let sodelujejo v državnem projektu Kulturna šola. Spodbujati želijo ustvarjalnost mladih na različnih

umetniških področjih, šola pa je tudi žarišče kulturnih dejavnosti v lokalnem okolju. Potrditev, da so na kulturnem področju dejavni in uspešni, so dobili s posebnim priznanjem za najbolj kulturno šolo med velikimi slovenskimi šolami, na kar so zelo ponosni.

Kulturno delovanje šole je zelo razvejano, saj zajema raznovrstna področja, kot so vokalna in instrumentalna glasba, gledališče, ples, folklor, likovna in fotografska dejavnost, literatura, ohranjanje kulturne dediščine, video ... Kulturnih vsebin so deležni vsi učenci pri rednih in izbirnih predmetih, veliko učenk in učencev pa se udeležuje številnih obšolskih dejavnosti, povezanih s kulturo. Učenci in njihovi mentorji se udeležujejo literarnih, likovnih in fotografskih natečajev ter tudi selekcioniranih revij, srečanj in tekmovanj na vseh ravneh (od lokalne do mednarodne) ter dosegajo vidne rezultate. Na centralni šoli in podružnicah vsako leto izvedejo različne kulturne dogodke za učence in tudi za širšo lokalno javnost. Poleg tega šola spodbuja učitelje, da se izpopolnjujejo na področju kulturnega in umetniškega udejstvovanja, ter brezplačno oddaja prostore za vaje in nastope drugim izvenšolskim kulturnim skupinam.

Zaključka Kulturne šole sta se z ravnateljem Izidorjem Selakom in koordinatorico projekta Andrejo Uršič udeležili kulturno zelo dejavni učenki šole – Lučka Peternelj iz devetega in Kristina Ferlan iz osmega razreda. Priznanje je nagrajencem izročil mag. Marko Repnik, direktor JSKD.

Andreja Uršič

Šubičeva hiša

Na ogled fotografska razstava Iščem Gorenjsko

Pozno sobotno popoldne 5. oktobra in jesenski veter sta ustvarjala prekrasne poglede, ki bi jih ljubiteljski fotograf Robert Gartner z velikim veseljem lahko ujel v svoj objektiv. Pa jih tistega dne ni, saj je v Šubičevi hiši v Poljanah razstavljal s svojo fotografsko razstavo Iščem Gorenjsko.

»Običajno ne fotografiram, če ni oblakov. Fotografija je namreč igra svetlobe. Lahko narediš dober posnetek in že misliš, da je ta res pravi – ni pravi. Skoraj nikoli ni. Vedno se moraš malo premakniti in najti tisto posebnost, ki naredi fotografijo drugačno,« je pojasnil Robert. Njegova fotografska kariera se je zgodila spontano. Kamor koli je šel, je zmeraj imel s seboj fotoaparata, rad je 'škljocal', ampak se ni nikoli poistosvetil s fotografijo, tako kot to počne v zadnjem času. Veliko let je prepeval v zboru, ampak je zaradi samega delovnega ritma moral petje opustiti. In na vrsto je prišla fotografija. Ker je samouk, se je poskušal čim več naučiti od spoznavanja različnih fotografov, iz člankov, govorenja in poslušanja. Fotografija mu pomeni življenje v naravi, raziskovanje tistega, kar je skrito očem, in iskanje drugačnosti. Najraje ustvarja v close-up

makro tehniki in fotografira pokrajinske slike, kjer tako kot slikarji rad upošteva pravilo, da na sliki ne sme biti nič bele barve. Obiskovalci razstave so se o tem lahko prepričali sami, na

Dogodke v Šubičevi hiši v Poljanah trenutno koordinira Manon Paolucci, francoska prostovoljka, ki je v Slovenijo prišla v okviru evropskega projekta prek Zavoda O in Zavoda za turizem in kulturo Poljanska dolina. Manon pomaga pri organiziranju različnih razstav in delavnic za otroke, ki so se začele oktobra in bodo potekale vsako sredo od 16. do 18. ure. Delavnice so tematsko različne, zato se bo za vsakogar našlo nekaj. Na vprašanje, kako se počuti pri nas, je Manon odgovorila: »Pokrajina je precej podobna, tako da se počutim skoraj kot doma. Navdušena sem nad prijaznostjo ljudi, ki so zelo odprti in pripravljeni pomagati.«

Foto: Maja Čadež

V Šubičevi hiši so na ogled fotografije Roberta Gartnerja.

fotografijah pokrajine iz Gorenjske pa so lahko našli tudi prizore iz Poljanske doline.

Razstava Roberta Gartnerja bo na ogled še do konca oktobra.

Maja Čadež

»Brda so mi podaljšala vitalnost in življenje«

Sila bogato življenje ima, njegovi spomini bi nekoč zaslužili objavo v precej obširnejši obliki. Tokrat po dveh urah izjemno zanimivega klepeta v (nekdanji) hišici (žnidarjev) na Dolenjem Brdu pa je nastal spodnji zapis.

Foto: arhiv Andreja Bolčine

Andrej Bolčina z vnukom Mihom, s pravnukinjama (zdaj 15-letno Niko in 7-letno Lano) ter hčerko Manico

Rojen je bil na Otlici v številčni družini. Mama mu je umrla, ko še ni imel pet let. »Bolj ali manj sem bil prepuščen sam sebi,« se spominja. Največ sta bila skupaj z očetom. »Ko je odhajal na delo in če sem ostal sam doma, je rekel: 'Če boš kaj skuhal, pa še meni prinesi.' Včasih tudi ni bilo časa skuhati. Takrat sva vzela vsak svoj kos polente pa ječmenovo kavo in sva šla vsak po svoje – jaz v šolo, oče pa delat.« Ko se je eden od bratov poročil, je prišla svakinja in prevzela gospodinjstvo. »Bila je moja nadomestna mama, zelo sva se razumela. Od takrat se mi je življenje spremenilo – skrbel sem le za kozo Belko in za šolo, domačih opravil sem bil oproščen. To kuhanje mi je pa ostalo in še vedno rad kuham. Priporočam drobnjakove štruklje z ocvirki, zeleno solato s fižolom, pa kozarec refoška tudi ne bo škodoval.«

Mladost in partizanstvo

Mladost je grobo prekinila druga svetovna vojna, vsi bratje (razen enega) so bili mobilizirani v italijansko vojsko. »Po propadu Italije leta 1943 so prišli Nemci. Kadar so bile hajke, so požgali številne hiše. Sreča je bila, da je oče znal nemško, tako je rešil družino hudih stvari, pa čeprav so bili kasneje štirje moji bratje pri partizanih.« Spominja se: »Pozimi 1944/1945 je bila velika ofenziva, Nemci so hoteli uničiti 9. korpus. Zelo hudo je bilo, pregnali so nas od doma, okrog 70 družin je zapustilo naše vasi na Gori. Z očetom sva se nekaj časa potikala od kmeta do kmeta, sestra je šla na možev dom. Moj starejši brat je nato prišel pome in z njim sem šel v partizane. Na veliko noč, 1. aprila, smo zvečer krenili s Predmeje čez Trnovski gozd na Vojsko in tam padli v zasedo. Kamor sem se obmil, je pokalo. Z bratom, ki je bil izkušen partizan, sva se razšla. S starejšim partizanom sva se prebila v Dolenjo Trebušo, od tam pa po nekaj dneh skoraj brez hrane na Šentviško goro, kjer sem spet srečal brata.«

Konec vojne je pričakal v Trstu, kjer ga je igralec Joco Turk Žnidaršič, s katerim sta se poznala iz partizanov, povabil k sodelovanju s Slovenskim narodnim gledališčem. Dve leti je bil odrski delavec. »Prepotovali smo celo Primorsko in del Slovenije, ampak v Italiji je bilo uboštvo, v Trstu lakota. Veseli smo bili, če smo šli gostovat na podeželje, ker smo se takrat pošteno najedli. Ljudje so bili res navdušeni, da se je v njihovih krajih spet pojavila slovenska beseda.«

V policijske vode

Zaradi bolezni je moral Trst zapustiti, v začetku februarja 1947 je prišel za miličnika na Grahovo ob Bači. Od tam je odšel v Breginjski kot, potem v zapore v Begunje, od tam v Radovljico na postajo takratne milice, pa nazaj v Begunje v miličniško šolo, ki jo je končal junija 1949. »19 let starega mulca so me potem poslali za komandirja postaje milice na Ljubno ob Savinji.« Tam je v nesreči ob uničevanju vojnega razstreliva izgubil oko. Postal je 50-odstotni invalid, a je šel v podoficirsko šolo v Begunjah in ostal dve leti še kot vzgojitelj na šoli. »Potem sem šel za komandirja v Žiri. Tam sem bil od leta 1952, ostal sem 13 let, rodili sta se mi hčerki Manica in Angelca. Iz Žirov sem šel v Škofjo Loko, potem sem pa leta 1965 v Ljubljani prevzel Sektor za zavarovanje oseb in objektov v Republiki Sloveniji. Odgovarjal sem za zavarovanje vseh pomembnejših objektov in oseb, ki so bile določene kot varovane: takratni predsedniki republike, vlade in partije. To sem počel do konca leta 1977, ko sem šel v pokoj.«

Varoval je Tita

Spominja se, kako so trziški lovci Titu privedli lov na kozoroga pri Bistrici pri Trziču. Tega naj bi ustrelil zjutraj, pa kozoroga ni in ni bilo. »Okrog ene popoldan so trziški lovci sporočili, da se je kozorog vrnil. Tita pri kosilu na Brdu

niso hoteli motiti, pa je eden od gardistov prek zveze vprašal lovca v Trziču, če bo kozorog po kosilu še vedno na istem mestu. (smeh) Lovec je odgovoril, da bo nesel zvezo kar kozorogu in naj se oficir garde zmeni kar z njim. No, maršal se je odločil, da zapusti kosilo in kozorog je tisti dan padel.« Leta 1977 je za svoje delo prejel osebno darilo maršala, zlato švicarsko uro, ki jo še vedno nosi.

Varoval je tudi (tedaj še) japonskega princa Akihito in princeso Mičiko, ko sta bila leta 1976 na obisku v Sloveniji. »Predtem sem si na smučanju zlomil nogo. Ker nisem imel namestnika, sem princa spremljal kar z berglami. Potem so rekli, da še noben tuji državnik ni bil tako varovan. V zahvalo mi je princ osebno izročil pisalo s posvetilom.«

V penzijo na Brda

Ko je šel (razmeroma mlad) v pokoj, je začel iskati primerno hišo v Poljanski dolini, ki mu je bila od nekdaj všeč. »Tako smo tu na Brdih našli napol podrtro hišico, jo uredili za bivanje in 40 let sva z ženo prebivala tu. Le kakšen dan ali teden pozimi sva šla v stanovanje v Ljubljano. Moram reči, da sem si na Brdih podaljšal vitalnost, če ne življenje samo. Domačini so naju zelo lepo sprejeli. Ne morem jih prehvaliti. Z ženo sva tu preživela veliko lepih ur z družino, s prijatelji, sorodniki ...«

Ko so mu prišli sosede letos voščiti, mu niso postavljali mlaja. »Prinesli so smrečičo, posajeno v lonec. So rekli, da bo ta čez deset let, ob stoletnici, mlaj.« (smeh)

Andrej še vedno redno spremlja aktualno politično-gospodarsko dogajanje v državi in po svetu. Biti dejaven državljan je zanj zelo pomembno. Večkrat kakšno svoje razmišljanje zapiše in pošlje v različne medije. »A veste, zakaj? Zato, ker se nekatere stvari, ki sem jih še sam doživel in se jih spominjam, hvala bogu mi spomin še dobro služi, potvarjajo, na dan prihajajo pa polresnice ali laži. To se mi ne zdi prav. Zato menim, da vsak glas šteje.«

Recept za dolgoživost

»Najbrž so to geni,« pove v smehu. »Moja stara mama po očetu je bila stara 94 let, ko je umrla, tudi vsi strici po očetu. Moj najstarejši brat je imel 95 let. Drugi razlog je skromno in trdo življenje v otroški dobi, ampak ne v pomanjkanju. Zrasel sem ob polenti in kozjem mleku. Tretji pa je, da sem se veliko gibal. Ko sem bil v službi, nisem nikoli prišel domov tako pozno, da si ne bi vzel še 20 minut za 'trimčkanje'.«

Prizna še, da nikoli ni bilo tako težke situacije (četudi mu je letos umrla hči Manica), da ne bi iz nje potegnil kaj dobrega. »Sem večni optimist. Če se le da, sem dobre volje.« To z največjim veseljem razdeli med tri vnuke in osem pravnukov. »Z ženo, drugič sem poročen, jih imava skupaj deset,« še doda.

Si želi še česa, vprašam ob koncu. »Zdravje, kaj čem drugega, drugo vse imam.«

Damjana Peternej

Hvaležni smo jim za vse delo in skrb

Tradicionalno srečanje starejših krajanov v župniji Javorje je bilo letos 15. septembra. Kot prejšnja leta ga je tudi letos organizirala krajevna organizacija Rdečega križa skupaj z župnijsko Karitas ob sodelovanju domačega župnika Cirila Isteniča in finančni podpora Občine Gorenja vas - Poljane.

Na srečanju je bilo več kot 35 krajanov Javorij, starejših od 75 let.

Vabljeni so bili krajanji, ki so dopolnili 75 let in več. Takih je v župniji trenutno 65, pet med njimi je že starejših od 90 let. Odziv je bil zelo dober, saj jih je prišlo več kot 35. Med starostniki, ki so ali bodo letos dopolnili okroglo obletnice, je šest jubilarov. 90 let je

dopolnila Ana Dolenec z Gabrške Gore, letošnji 80-letniki pa so: Franc Bohinc in Marija Urh iz Podvrha, Ana Dolinar iz Javorij, Marija Pintar iz Dolenčic ter Franc Stanonik iz Zaprevala.

Srečanje se je začelo s slovesno sveto mašo, kjer so bolniki lahko prejeli tudi zakrament

bolniškega maziljenja. Nedeljski evangelij s prilikom o izgubljenem sinu je župnik spretno navezal na razmišljanje o tem, da imajo rodbinske vezi in medsebojna ljubeča skrb drug za drugega znotraj družin veliko večji pomen za našo srečo na tem in onem svetu kot skrb za materialno blagostanje, ki ji pogosto dajemo prednost. V stiski potrebujemo nekoga, ki si vzame čas, nam prisluhne, potolaži in da kakšen moder nasvet – in tu je vloga naših starejših družinskih članov neprecenljiva, čeprav so morda fizično že obnemogli. In to jim ob takem letnem srečanju želimo tudi povedati in pokazati.

Druženje po maši v gostilni Blegoš je potekalo kot običajno v veselem razpoloženju ob kosilu, pesmi Javorskih pevcev in zvokih harmonike Toneta Koklja. Srečanje sta s svojim obiskom in kratkim nagovorom počastila župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež ter poslanec Državnega zbora RS Žan Mahnič. S svojo prisotnostjo, pozdravom in zahvalo novi predsednici Ireni Tavčar ter odbornicam Rdečega križa (RK) Javorje sta gosta srečanja, predsednik Krajevne skupnosti Javorje Ciril Alič ter predsednik RKS Območnega združenja Škofja Loka Rudi Zadnik dala priznanje požrtvovalnemu delu RK. Ta z obiski odbornic po domovih, s pomočmi socialno šibkejšim in s priložnostnimi obdaritvami skuša starejšim polepsati njihove dneve, s tradicionalnim letnim srečanjem starejših krajanov pa jim omogočiti, da se vsaj enkrat letno v večjem številu srečajo in skupaj praznujejo. Tudi letošnje srečanje je minilo v veselem razpoloženju in verjamemo, da so zbrani začutili, da so nam starejši krajanji še vedno dragi in smo jim hvaležni za vse preteklo in sedanje delo in skrb. Upamo, da se naslednje leto spet srečamo v enakem ali še večjem številu!

Milena Alič

Jesenski del projekta CMU je stekel

Z oktobrom so se v Sokolskem domu Gorenja vas ponovno pričela izobraževanja in različni medgeneracijski dogodki v okviru projekta Center medgeneracijskega učenja (CMU), ki ga financirata Evropska unija iz Evropskega regionalnega sklada in Republika Slovenija.

V Gorenji vasi je bilo veliko predlogov občanov predvsem za jezikovna in računalniška izobraževanja ter za likovno ustvarjanje. Občani so predlagali tudi tečaje šivanja in kvačkanja, ki so bili že v preteklosti zelo dobro obiskani, prav tako tečaj polstenja volne.

V jesenskem delu je tako največ prijav za začetna tečaja španščine in angleščine, ki sta se že pričela. Precej zanimanja je tudi za nadaljevalni tečaj italijanščine, ki ga bomo pričeli sredi novembra. Zapolnjena pa so mesta tudi v začetnem računalniškem tečaju, tečaju fotografije in delavnici izdelave fotoknjige.

Fotoknjigo spominov bomo pričeli sestavljati v četrtek, 24. oktobra, in nadaljevali in zaključili v novembru. Novembra bo pričela z delom prva skupina 'umetnikov' pod vodstvom Maje Šubic, pričela se bosta tudi fotografski tečaj (Fototrunki generacij) in začetni računalniški tečaj (Na lovu za računalniško miško). Z ostalimi programi, med drugim tudi z excelom, kjer še zbiramo prijave, bomo predvidoma pričeli po novem letu.

Nasvidenje v Lokalnem učnem središču Gorenja vas.

Jaka Šubic

Veliko zanimanja je tudi letos za računalniški tečaj.

Foto: arhiv LU Škofja Loka

TD Stari vrh zaključuje sezono pohodov 2019

Cikel pohodov s skupnim imenom Od cvetja do jeseni se počasi zaključuje. 31. oktobra bo zadnji od treh tradicionalnih pohodov za nagrado Starega vrha, pohod po Valentinovi poti. Ob 9. uri bo start s spodnje postaje žičnice smučišča Stari vrh. Na pohodu bo predstavitev smučišča, možen bo tudi ogled cerkve sv. Valentina na Jarčjem Brdu in hiše, v kateri so snemali prizore iz filma Cvetje v jeseni. Na koncu pohoda bodo podeljene nagrade za najmlajše udeležence in tiste, ki so prišli od najdlje. Izvedlo se bo tudi žrebanje glavne nagrade, letne karte za smučišče Stari vrh. Janez Šturm iz TD Stari vrh se zahvaljuje donatorjem glavnih nagrad, STC Stari vrh, Koči na Starem vrhu in Družinskemu parku Stari vrh ter vsem, ki so kakor koli prispevali k izvedbi letošnjih pohodov. Posebej je hvaležen zvestim udeležencem, saj pohodov brez njih ne bi bilo.

Jure Ferlan

Filmi Mako Sajka in naš čas

Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane v novembru vabi ob 50-letnici podelitve Prešernove nagrade Maku Sajku in 10-letnici podelitve Badjurove nagrade na projekcije njegovih filmov ter na okrogle mize, na katerih bodo strokovnjaki razpravljali o temah, ki so bile v njih preroško prikazane pred časom.

Foto: Bernarda Jesenko Filipič

Mako Sajko, 2017

Ko je Mako Sajko leta 2009 prejel Badjurovo nagrado (najvišja slovenska strokovna nagrada na področju filmske ustvarjalnosti in filmske kulture) za življenjsko delo, se je širša slovenska javnost seznanila s človekom, ki je v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja posnel vrsto kratkih dokumentarnih filmov, nagrajenih na festivalih doma in tujini, prejel tudi nagrado Prešernovega sklada v letu 1969, ampak potem nepričakovano izginil s področja filmske ustvarjalnosti.

Od leta 2009, po strokovni »rehabilitaciji«, so sledili številni intervjuji z njim, objave v raznih časopisih in retrospektivne projekcije njegovih filmov po različnih krajih Slovenije. Nekaj let zatem je režiser Siniša Gačič celo posnel dokumentarni film *Mako*, v katerem je predstavil življenje Mako Sajka. Leta 2017, ob svoji 90-letnici, je bil Mako Sajko spet deležen pozornosti svojih stanovskih kolegov – filmskih režiserjev in poznavalcev kinematografije.

O Maku Sajku kot našem sokrajanu zasledimo prispevke tudi v lokalnih glasilih v naši občini (Vaščanu in Podblegaških novicah). Lahko bi rekli, da se je s tem končno izpolnila režiserjeva želja iz pogovora z novinarjem Gorenjskega glasa v letu 2009: »Res bi bilo dobro, da bi moje filme videli tudi moji sosede in znanci iz Poljanske doline ...«

Zakaj je dobro videti filme Mako Sajka?

Kot v junaku njegovega filma *Plamen* v dvonožcu je tudi v njem od mladosti gorel ogenj radovednosti in inovacij: odkrival je teme, ki so svojo aktualnost v slovenskem prostoru dočakale po nekaj desetletjih; dotikal se je tistih, ki so sodile na obrobje sprejemljivega, in v sami izvedbi predstavitve izražal izjemno

tehnično domiselnost. Njegovi kratki filmi so pritegnili pozornost na festivalih v nekdanji Jugoslaviji in prav tako v tujini. V času njihovega nastanka so bila to pionirska dela, ki so izražala avtorjevo odprtost in empatijo, pogum in navdušenje. Pozneje se je pokazalo, da je iskrena skrb za sočloveka, naravo, živali vir intuicije, ki je prepoznala tisto, kar bo čez desetletja močno zaznamovalo človeško življenje po vsem svetu.

Strupi in Turnir pri Šumiku

Rad bi poudaril dva filma, dve temi, ob katerih niti danes ne moremo biti ravnodušni oz. ju moramo obravnavati s še večjo pozornostjo: prva je sonaravno življenje, če nekoliko razširimo tematiko onesnaževanja okolja, ki jo uvaja film *Strupi*; druga je odnos človeka do divjih živali v filmu *Turnir pri Šumiku*, ki spodbuja k obravnavi v zadnjih mesecih še posebej aktualno ponovno naturalizacijo (angl. rewilding) slovenskega prostora.

Film *Strupi* je bil posnet leta 1964 med enoletnim raziskovanjem lokacij po Sloveniji, kjer se je odražal izjemno negativen vpliv takratne industrije (tovarn) na vodovju in ozračju krajev, v katerih so delovale, ter na njihovih prebivalcih. Film, v katerem se ne sliši nobene besede, je spregovoril s sliko, ki je bila tako prepričljiva, da je lahko sporočala zaskrbljenost avtorja glede takega onesnaževanja tudi drugim, ki jim take podobe niso bile tuje. Če pogledamo na *Strupe* v tem kontekstu, je jasno, da res gre za pionirsko delo, čeprav ga ne najdemo v Wikipediji na seznamu List of environmental films.

Drugi film *Turnir pri Šumiku* je iz leta 1965 in je kategoriziran kot kratki dokumentirani film o naravi. Pobudo za snemanje filma o jelenih so menda podali lovci, Sajku je projekt predal drugi režiser, ki mu v določenem času ni uspelo

V KD dr. Ivan Tavčar smo prepoznali, da sta filma *Strupi* in *Turnir pri Šumiku* aktualna tudi za čas, v katerem živimo in da lahko spodbudita zagovornike različnih mnenj glede omenjenih tem k ustvarjalni debati. Zato smo poleg dogodka, namenjenega predstavitvi avtorja in obuditvi spomina na 50 let od podelitve nagrade Prešernovega sklada ter 10. obletnice podelitve Badjurove nagrade, pripravili še dva dogodka, ki bosta poleg projekcije filmov vključevala tudi okrogli mizi, povezani z vsebino filmov.

Program, ki bo potekal v drugi polovici novembra pod naslovom Filmi Mako Sajka in naš čas:

17. 11. 2019: pogovor režiserja Siniše Gačiča z Makom Sajkom ter projekcija njegovega filma *Mako*;

24. 11. 2019: projekcija filma *Strupi* ter okrogla miza z naslovom Izzivi sonaravnega življenja in trajnostnega razvoja v Poljanski dolini. Sodelujejo: Mako Sajko, dr. Kristina Knific, dr. Marko Debeljak, Aleš Šubic, mag. Miran Naglič;

1. 12. 2019: projekcija filma *Turnir pri Šumiku* ter okrogla miza z naslovom Ali v Poljanski dolini že poteka ponovna naturalizacija? Sodelujejo: Mako Sajko, dr. Marko Debeljak, Sely de Brea Šubic, dr. Hubert Potočnik, Milan Čadež, Rok Černe.

Začetek vseh treh dogodkov bo ob 18. uri v Kulturnem domu Poljane. Vstop bo prost.

zagotoviti zelene zasedbe »igralcev« – črede jelenov. Sajko se je tu izkazal kot bolj iznajdljiv. Idilični posnetki jelenov v pohorskih gozdovih, ki preidejo v prikaz domnevno dramatičnega dvoboja dveh samcev za prevzem vodilne vloge v čredi, ustvarjajo atmosfero, polno simpatije do teh elegantnih divjih živali, čeprav je bila resnična izkušnja sodelujočih pri snemanju filma nekoliko drugačna, delno tudi boleča. In ta dvojnost nas po analogiji pripelje do današnje situacije, ko na eni strani naravovarstveniki v duhu ohranjanja ogroženih vrst in nekaterih ekosistemov s simpatijo zagovarjajo večjo prisotnost zveri v okolju, ki si ga sicer prilašča človek, po drugi strani nasprotniki opozarjajo na domnevne nevarnosti za človeka in škodo, ki jo povzročajo zveri ter zaradi tega zahtevajo odstrel volkov in medvedov.

Goran Sušnjnar

Polno dejavni tudi v jesenskem času

Dejavnost Društva upokojencev za Poljansko dolino so zaznamovali trije dogodki, ki so vsak po svoje ponudili udeležencem umetniško, izrazno in sprostivno doživetje.

Nastopili smo na festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Srečanje gorenjskih upokojencev literatov

V Družbenem centru v Lescah je septembra potekalo 10. jubilejno srečanje gorenjskih upokojencev literatov, ki ga je izpeljalo domače upokojensko društvo. Na razpis Pokrajinske zveze upokojencev Gorenjske, ki je bila prirediteljica srečanja, se je odzvalo 23 pisateljev in pesnikov iz 14 gorenjskih društev upokojencev.

Vsem sodelujočim je skupno to, da so upokojeni in da pišejo. Čeprav koraki stopajo počasneje kot v mladih letih, pišejo o hrepenjenju po domu, ljubezni, sprejetosti, ko je »dan poln vonjav, šepeta, bele svetlobe«, »ko se misli venomer vračajo na začetek in konec najine dvojine ...« Hkrati je to tudi čas za poglobljene razmisleke o bivanjskih vprašanjih, odnosih v družbi, naravi.

Na prireditvi je nastopila tudi Minka Likar, članica DU za Poljansko dolino, ki se je predstavila s pesmijo Ljubezen v zrelih letih.

Na festivalu za tretje življenjsko obdobje

Od 1. do 3. oktobra je v Cankarjevem domu v Ljubljani potekal 19. festival za tretje življenjsko obdobje. Prireditev je tradicionalno in uveljavljeno srečanje ob svetovnem dnevu starejših, 1. oktobru.

Predstavila so se številna društva upokojencev Slovenije s folklornimi, plesnimi in pevsкими nastopi ter kratkimi gledališkimi prizori. Sodelovali so številni razstavljavci s področja zdravja, zdrave prehrane, turizma in prostega časa, športnih aktivnosti, pripomočkov in izdelkov za starejše in drugega.

Na medgeneracijskem odru sta nastopili tudi skupini Društva upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas, in sicer gledališka skupina s skečem Ele Tavčar Stare in nove navade ter pevska skupina Žabarji pod vodstvom Janeza Čadeža s spletom slovenskih ljudskih pesmi.

V (ne)znano v Belo krajino

Izlet v neznano je v začetku oktobra ponudil pestro doživetje Bele krajine.

Po prečkanju Vahte, prelaza čez Gorjance, ki povezuje Belo krajino s kraji ob Krki, smo v gostilni Badovinac nazdravili s 'karampampulijem' in po carinskem pregledu vstopili v 'svobodno belokranjsko ozemlje'. V Osnovni šoli Brihtna glava v Radovici pri Metliki smo kot učenci na šaljiv način spoznavali naravno in kulturno dediščino Bele krajine in po zaključku »učne ure« prejeli spričevala. Sledila sta ogled metliške vinske kleti ter degustacija njihovih vin in belokranjske pogače. Osrednja zgradba Metlike je grad, v katerem domuje Belokranjski muzej. V njem so nam predstavili življenje ljudi tega območja od prazgodovine do sredine 20. stoletja. Doživetja sončnega in prijaznega dne smo sklenili na kosilu v gostišču Kapušin v Krasincu.

Do novega leta se bodo upokojenci lahko udeležili še planinskega pohoda v 'manj znano', martinovanja in društvenega srečanja na štefanovo.

V. B.

Minka Likar prebira svojo pesem na srečanju gorenjskih upokojencev literatov.

Mladi o mentalnem zdravju

Štirje člani Društva podeželske mladine (DPM) Škofja Loka, Ana in Klemen Mezeg ter Tina in Blaž Demšar, smo se udeležili 62. RYEurope England Rally 2019, ki je bil konec avgusta v Angliji. Udeležba na reliju je bila nagrada za najboljši podeželski mladinski projekt tako v Sloveniji kot Evropi.

Na dogodku, katerega namen je izobraževanje in medsebojno izmenjavanje mnenj med državami, je sodelovalo petnajst držav. Rdeča nit srečanja je bilo mentalno zdravje – tema, ki je v Sloveniji še vedno tabu in se o njej premalo govori. Skozi predavanja so nam temo želeli približati in doseči, da bi vsak od udeležencev v svoji državi pričel ozaveščati ljudi, da je ljudem, ki imajo težave z mentalnim zdravjem, potrebno pomagati in jih ne obsojati. Poleg zanimivih predavanj smo imeli tudi čas za zabavo in ogleda. Tako smo si ogledali nekaj podjetij oziroma kmetij, večere pa preživeli ob druženju, kjer je bilo več kot dovolj priložnosti za spoznavanje in navezovanje novih prijateljstev in poznanstev. Imeli smo priložnost spoznati druge države ter si izmenjati mnenja. Teden je kljub »težki« temi minil hitro. Naslednje leto dogodek gosti Slovenija, natančneje Novo mesto.

Klemen Mezeg

Člani Društva podeželske mladine Škofja Loka (od leve proti desni) Ana Mezeg (druga), Tina Demšar (četrt), Blaž Demšar (peti) in Klemen Mezeg (šesti) v Angliji.

Glasba iz časa Visoške kronike

Visoški dvorec se je 11. oktobra spominjal glasbe, ki je v njegovih dvoranh odmevala že pred več desetletji. Predavanje dr. Franca Križnarja Glasba iz časa Visoške kronike sta organizirala Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar Poljane in Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina.

Foto: Maja Čadež

Dr. Franc Križnar je na Visokem predaval o glasbi iz časa nastanka Visoške kronike.

Poslušalcem je dobrodošlico izrekel predsednik KD dr. Ivana Tavčarja Poljane Goran Šušnjar in povedal, da je predavanje eden izmed dogodkov, posvečenih letošnjemu praznovanju 100. obletnice izida Tavčarjeve Visoške kronike.

Dr. Franc Križnar je slovenski muzikolog, raziskovalec in novinar, ki že od svojega rojstva živi v Retečah pri Škofji Loki. Po končanem

magisteriju na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1999 doktoriral na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Je avtor številnih muzikoloških člankov in monografskih publikacij v zvezi s slovenskim glasbenim okoljem. Med letoma 1992 in 2007 je bil zaposlen kot glasbeni urednik – novinar na Radiu Slovenija in je prejmlnik več slovenskih in mednarodnih nagrad ter priznanj.

Njegov namen raziskovanja glasbe iz časa Visoške kronike je bil postaviti zgodbo Visoške kronike z glasbo v evropski prostor. Obsežno gradivo, ki ga je dr. Križnar strokovno predstavil, tako predstavlja oris glasbe tistega časa z imeni, kot so Jacobus Gallus, Gabriel Plavc in Janez Krstnik Dolar ter mnogimi drugimi glasbenimi ustvarjalci. Obiskovalci so lahko prisluhnili minutnim glasbenim izsekom in s tem dobili vpogled v utrip takratnega časa. Dr. Križnar je poudaril, da se Visoška kronika dogaja na relativno širokem geografskem prostoru, zato se je pri raziskavi posvetil pretežno nemškemu ter tudi italijanskemu in slovenskemu prostoru. Med predavanjem so se lahko poslušalci z besedilnimi navedbami glasbe in plesa v Visoški kroniki po straneh v knjigi spomnili na določene odlomke. Plesa je v Visoški kroniki več kot glasbe.

»Ljudska glasba se je prenašala iz roda v rod. Njena primarna funkcija ni bila kvalitativna, ampak je bila namenjena zabavi. Na pesmi so bolj kot sama glasba vplivali okolje, kultura in etika. Zelo zanimiva je bilo tudi raziskava, ko sva z Urošem Krekom preučevala vpliv ozkih dolin na Gorenjskem in Primorskem na glasbo. Med primeri so bili tudi Avseniki, in moram reči, da je vpliv okolja in nasploh vseh okoliščin ob ustvarjanju zelo velik,« je med drugim pojasnil predavatelj.

Podobno predavanje je bilo že leta 2013 v Loškem muzeju v Škofji Loki, vendar je avtor nadgrajeval gradivo do zdajšnjega dogodka. Članek o isti temi je objavljen tudi v Loških razgledih, vse to pa ob priložnosti 100-letnice objave Visoške kronike v Ljubljanskem zvonu.

Maja Čadež

Medeni dan prijateljstva na Visokem

Konec septembra je pri Dvorcu Visoko potekal že četrti otroški festival Medeni dan prijateljstva. Festival, ki je v preteklosti potekal pod imenom Dan prijateljstva, še prej pa kot Lunin festival, pripravlja Razvojna agencija Sora – Turizem Škofja Loka, glavni podizvajalec dogodka pa je Zavod Enostavno prijatelji. Letošnji poudarek festivala je bil med in z njim povezane čebele.

Vreme je bilo tokrat prireditvi na prostem manj naklonjeno, a so organizatorji po besedah vodje PE Turizma Škofja Loka Andreje Križnar kljub temu z obiskom zadovoljni. Ponudili so bogat program. Na odru se je zvrstilo več različnih dogodkov, kot so ples s škratkom Prijateljčkom, otroška predstava

Čebelici Tinka in Tonka pa indijanska zabava z bobni in plesom, glasbeno plesna animacija Pika Nogavička, nastopi plesnih in mažoretnih skupin ... Poleg tega so otroke čakale še indijanska in medena vas z najrazličnejšimi aktivnostmi, škratova dolina – tudi z razstavo eksotičnih živali –, predstavitev zanimivih poklicev, kot so policist, gasilec in reševalec, ter varno mesto, kjer so se lahko med drugim preizkusili v spretnostnem preizkusu. Kot je še povedala Križnarjeva, sta okolica in narava ob Tavčarjevem dvorcu več kot primerni za takšne dogodke. V prihodnje si želijo festival izpeljati v maju, razmišljajo pa o tematiki, povezani s knjigo.

Kristina Z. Božič

Foto: Anja Papuga

S čebelico domov, s potopisom v Indijo

S tokratnim prispevkom se ustavljamo na Medenem dnevu na Visokem, na prvem četrtkovem večeru, ki smo ga preživeli ob potopisu o Indiji, ter pri dogodkih, ki jih prinaša naslednji mesec.

Sodelovali smo na Medenem dnevu prijateljstva na Visokem.

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka je tudi letos sooblikovala Medeni dan prijateljstva, 22. septembra, na Visokem. Našli ste nas na že ustaljeni lokaciji, poleg bronastega kipa Ivana Tavčarja. Ker je bila letošnja tema čebela in vse v povezavi z njo, sta bili temu primerno oblikovani tudi naši dejavnosti. Otroci so si lahko izdelali čebelico, ki so jo odnesli s sabo domov, prav tako pa so lahko reševali nagradni čebelji kviz. Ekipa knjižničark (Polona, Romana, Saša in Bernarda) vam je pri eni ali drugi dejavnosti z veseljem priskočila na pomoč, v največjo pomoč pa so bile seveda knjige, ki so se nahajale v zabojnikih okrog kipa. Kljub ne najbolj toplemu vremenu se vas je kar precej ustavilo pri nas in smo se zabavali.

Med vsemi pravilno rešenimi kvizi na Medenem dnevu prijateljstva smo izžrebali deset nagradencev. Vsi izžrebanci so bili o nagradi že obveščeni in jo bodo prejeli v najbližji knjižnici ali po pošti. Čestitamo!

Na prvem četrtkovem večeru po Indiji

10. oktobra smo pripravili prvi četrtkov večer v letošnji sezoni. Matjaž, Petra in Urban Slabe so nas popeljali v deželo nasprotij, Indijo. Dežela, kjer je budizem močno zakoreninjen, a vendar se vse več mladih odloča za katoliško vero. Kjer ženska nima nobene vloge in je svet povsem moški. Kjer je povsod velika gneča. Kjer so ljudje res zelo navdušeni za fotografiranje z belim človekom. Kjer srečate opice prav na vsakem koraku in je voda odmerjena v tedenski količini. Kjer so poroke z 8.000 svati nekaj vsakdanjega in kjer ločitev sploh ne obstaja. Če se boste kdaj odpravljali tja, potem velja res upoštevati pomembno opozorilo: nikoli, nikdar, pod nobenim pogojem, niti pomislite ne, da bi najeli rent-a-car. Predstavitelj je bila poučna, zanimiva in zabavna, zato je čas kar odletel mimo, ko smo se v mislih prestavljali v ta res povsem drugačen svet od našega.

Družinsko branje 2019/20

- že 5. sezona po vrsti
- pričetek: OKTOBER 2019
- NOVE NAGRADE
- nov izbor knjig
- nova knjižica z vprašanji
- sodelovanje je brezplačno
- namenjen vsem otrokom in mladini do 15. leta starosti ter njihovim staršem in starim staršem
- sodelujejo lahko vsi
- veliko zabave, novih zgodb in družinsko druženje
- zaključek: JUNIJ 2020

Krajevna knjižnica GORENJA VAS ČETRTKOV VEČER S KNJIŽNICO NARAVNE REŠITVE ZA BOLEČINE

Ali ste vedeli, da nekateri pripravki iz zdravilnih rastlin delujejo na bolečine enako ali celo bolje kot sintezne tablete in mazila? O tem, kako odpraviti bolečine v hrbtu, mišicah in sklepih, ne da bi pri tem škodovali jetrom, želodcu in ledvicam, bo predavala Sanja LONČAR
Četrtek, 14. NOVEMBER 2019, ob 19.00
MALA DVORANA Sokolskega doma v Gorenji vasi

KRAJEVNA KNJIŽNICA GORENJA VAS

ponedeljek 11.00–17.00
torek in četrtek 13.00–19.00
04/510 71 00

gorenjivas@knjiznica-skofjaloka.si

KRAJEVNA KNJIŽNICA POLJANE

sreda 13.00–19.00
petek 11.00–17.00
04/518 33 80

poljane@knjiznica-skofjaloka.si

izposojevalna enota SOVODENJ

petek 13.00–17.00
sovodenj@knjiznica-skofjaloka.si
www.knjiznica-skofjaloka.si

Prireditve za otroke in odrasle

Krajevna knjižnica Gorenja vas

- **ponedeljek, 28. 10., 9.00–12.00**
RAČUNALNIŠKA DELAVNICA ZA ODRASLE
Domen Kokelj, VGC Gorenjske, Zavod O (trajanje: 16 ur, še nekaj prostih mest)
- **ponedeljek, 28. 10., ob 17.00**
USTVARJALNO ZABAVNO PRESENEČENJE (urica presenečenja za otroke)
Romana Hafnar
- **ponedeljek, 4. 11., ob 17.00**
Ura pravljic za otroke – od 4. leta dalje
PRAVLJIČNI JUNAKI NA OBISKU
Bernarda Buh
- **torek, 5. 11. in 19. 11., 9.00–11.00**
Brezplačna delavnica za odrasle
AEROBIKA MOŽGANOV
Petra Čelik, VGC Gorenjske, Zavod O
- **ponedeljek, 11. 11., ob 17.00**
BEREMO ZA NASMEHOM S KUŽKOM KNUTOM

(OBVEZNE predhodne prijave, 10 mest)
za otroke od 6. leta dalje

Zala ŠPEGU, Ambasadorji nasmeha

• četrtek, 14. 11., ob 19.00

Mala dvorana Sokolskega doma
Četrtkov večer s knjižnico
NARAVNE REŠITVE ZA BOLEČINE
Sanja Lončar
VGC Gorenjske, Zavod O

• ponedeljek, 18. 11., ob 17.00

Delavnica za spretne prstke
VEVERIČKINO GNEZDO
Saša Ambrožič

• ponedeljek, 25. 11., ob 17.00

Urica presenečenja za otroke
SKRIVNI GOST S SPREMSTVOM
gost presenečenja

Krajevna knjižnica Poljane

• petek, 8. 11., ob 17.00

Ura pravljic za otroke od 4. leta dalje
PRAVLJIČNI JUNAKI NA OBISKU
Romana HAFNAR

• petek, 15. 11., ob 17.00 BEREMO ZA NASMEHOM S PSIČKO HARO

(OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE, 10 mest)

Teja Hribar, Ambasadorji nasmeha

• **petek, 22. 11., ob 17.00**
Delavnica za spretne prstke
VEVERIČKINO GNEZDO
Saša Ambrožič

Izposojevalna enota Sovodenj

• **petek, 8. 11., ob 17.00**
Ura pravljic za otroke od 4. leta dalje
PRAVLJIČNI VEČER
Eva ŠTURM

• **petek, 22. 11., ob 17.00**
Delavnica za spretne prstke
VEVERIČKINO GNEZDO
Eva Šturm

»Pridem pote« kot večni opomin vsakemu izmed nas

Gledališka skupina Kulturnega društva (KD) dr. Ivan Tavčar Poljane nadaljuje z uspešnimi uprizoritvami Visoške kronike v poljanskem narečju tudi izven domače občine. V oktobru so se z igro predstavili občinstvu v Škofji Loki. Predstavo si je do zdaj ogledalo že okrog 3.000 gledalcev.

Z Visoško kroniko poljanski igralci navdušujejo vsepovsod.

Poljanski igralci so Visoško kroniko vrnili v Poljane in na Visoko. »Predvsem vsebinsko in ustvarjalno; z našo podedovano ustvarjalno energijo smo dosegli več, kot smo si v najlepših sanjah lahko želeli,« je po uspešno odigranih predstavah povedal režiser in igralec v predstavi Andrej Šubic. Izpostavil je odziv publike, ki je o sporočilu predstave razpravljala in razmišljala.

Po odigranih predstavah odmeva besedna zveza »pridem pote« – kot večni opomin vsakemu izmed nas, o poštenosti naših dejanj, kot tudi misli o blagohotnosti in pameti odrešitelja škofa in vse odrešujoči ljubezni visoških žensk. V juniju in septembru so odigrali osem predstav v Poljanah, v oktobru so štirikrat gostovali še v Škofji Loki. Ena od predstav je bila dobrodelna,

saj so z njo skupaj z Rotary klubom Škofja Loka zbirali sredstva za štipendije dijakom ter tako boljšali svet. Igro si je ogledalo že okrog 3.000 ljudi, kar se pri uprizoritvah drame amaterjem ne zgodi pogosto, poudarja Šubic. »Hodijo nas gledat 'od use pousuod' in vsi poudarjajo, da odhajajo z jasnim sporočilom predstave, predvsem pa, da je meja med profesionalnim in amaterskim zabrisana; ne v igralskih in režijskih kvalitetah in stvaritvah, pač pa v energiji, ki je močnejša kot v kakšni profesionalni predstavi. In to je naš argument, da se upamo pokazati kjer koli.«

Po dosedanjih razprodanih predstavah v novembru načrtujejo gostovanje v Žireh, medtem ko se za igranje v nekaterih krajih po Sloveniji še dogovarjajo. »O uprizoritvi naše Visoške kronike pišemo kroniko, tam je zapisano vse: koliko vaj, koliko ur, koliko nas, koliko predstav, koliko gledalcev, vmes se najdejo anekdote, ki se rojevajo v takšnih skupinah. Zapisani so tudi poslani odzivi publike, ki so prežeti z navdušenjem,« pove Šubic in doda enega od takšnih dogodkov. »Po odigrani predstavi za osnovnošolce iz Poljan in Gorenje vasi sem se seveda moral napotiti na stranišče, z majhnim fantom sva po moško, z ramo ob rami, opravljala potrebo in on kot iz topa: »Tole ste pa dobar špilal! Špica!!« Jaz: »Ja, hvala.« On: »Sam upam, de bom lohk paršu še enkrat gledat.« On je opravil hitreje kot jaz in odšel ven med sošolce, mene pa je navdal ponos in sem se po 'starčevsko' še malo zadržal.«

Kristina Z. Božič

Kam konec oktobra in novembra?

- 31. oktober ob 9. uri: **Valentinov pohod**. Zbor na spodnji postaji sedežnice. Organizira TD Stari vrh. Dod. inf.: Janez Šturm, tel. št. 040/190-701.
- 2. november: **Odprtje zavetišča na Jelencih, pričetek 9. sezone Prijatelji Jelenc**. Organizira: PD Gorenja vas. Dod. inf.: Darko Miklavčič, dare.mi@gmail.com.
- 2. november ob 10. uri: **Redno mesečno vodenje po utrdbi v Golem vrhu**. Organizira Zavod Poljanska dolina. Zaželele so čelne svetilke ter primerna obleka in obutev. Cena vodenja: 5 evrov.
- 3. november ob 16. uri: **Večer slovenskih pesmi in plesov** v avli OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Organizira: TD Žirovski Vrh. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, lucija.kavcic@tdzirovskivrh.si.
- 4. november ob 16.30: **Predavanje Ande Perdan Raba in zloraba antibiotika v veliki dvorani Sokolskega doma**. Organizira: RKS KO Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, marijaknafelj@gmail.com.
- 4. november ob 18. uri: **Odprtje razstave Reprodukcijska Gustava Klimta**. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, Zvezdana Kralj, tel. št. 040/631-404.
- 6. november od 7. do 19. ure: **Zbiralna akcija oblačil, obutve, posteljnine, zaves, brisač, igrač v Sokolskem domu**. Organizira: RKS KO Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, marijaknafelj@gmail.com.
- 7. november od 16. do 17. ure: **Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola** v nekdanji knjižnici na Blatih. Organizira RKS KO Gore-

nja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, marijaknafelj@gmail.com.

- 9. november od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih izdelkov in pridelkov** na Trgu Ivana Regna v Gorenji vasi. Organizira RA Sora. Dod. inf.: Kristina Miklavčič, tel. št. 04/506-02-25, kristina.miklavcic@ra-sora.si.
 - 9. november od 10. ure dalje: **Koline po domače v gostilni Na Vidmu**. Dod. inf.: Tomaž Ž., tel. št.: 041/645-128.
 - 9. november ob 10. uri: **Žive slike v Šubičevi hiši**. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, lucija.kavcic@poljanskadolina.com.
 - 15. november: **Odprtje nove športne dvorane v Gorenji vasi**. Organizirajo: Občina Gorenja vas - Poljane, Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina in OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573.
 - 17. november ob 18. uri: **Večer z Makom Sajkom v dvorani Kulturnega doma v Poljanah**. Organizira: KD dr. Ivan Tavčar Poljane. Dod. inf.: Goran Šušnjar, 041/675-293, kdpoljane@gmail.com.
 - 21. november ob 16. uri: **Prednovoletno druženje za starejše v mali dvorani Sokolskega doma**. Organizira RKS KO Gorenja vas. Dod. inf.: Marija Knafelj, marijaknafelj@gmail.com.
- Vsako sredo (6., 13., 20., 27. 11.) od 16. do 18. ure: **Otroške delavnice v Šubičevi hiši**. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Dod. inf.: Lucija Kavčič, tel. št. 031/720-573, lucija.kavcic@poljanskadolina.com.

Pred prvim novembrom

V Gorenji vasi kar dve pokopališči

V Gorenji vasi je bilo prvo pokopališče tik ob cerkvi, zdajšnje so uredili šele leta 1908.

Trata in Sestranska vas v začetku 20. stoletja, detajl z dobro vidnim pokopališčem vzhodno od cerkve. Razglednica je last Dušana Pintarja.

Za prezbitrijem župnijske cerkve na Trati je ohranjenih nekaj kamnitih nagrobnikov, eni so vzdani v vzhodno fasado, drugi pa postavljeni ob severni del zidu. Slednji niso več na prvotnih mestih. Za njihovo ohranitev se je pred leti zavzel Janez Bohinc, saj gre za nagrobneke nekaterih pomembnejših krajanov. Med njimi so trije župniki, Ivan Petrovčič, Fran Gorišek in zlatomašnik Franc Dolinar, ki je velik del svojega premoženja zapustil revnim prebivalcem tratarske župnije. Zanimiv je nagrobnik študenta teologije Franceta Guzelja s Hotavelj, na katerem je izklesana posebna žalostinka. Nagrobniki so mojstrski kamnoseški izdelki in imajo veliko pričevalno vrednost. So ostanek prvotnega pokopališča, ki se je nahajalo vzhodno od cerkve. Pokopališče je tu bilo že vsaj od ustanovitve samostojne župnije leta 1788, ali je bilo tu že prej, pa ni znano. Po vsej verjetnosti so umrle do tega leta pokopavali na pokopališču ob cerkvi v Poljanah, kjer je bilo cerkveno središče in sedež velike župnije. Sredi 19. stoletja so poljansko pokopališče ob

cerkvi opustili in uredili novega na sedanji lokaciji v bregu ob cesti proti Volči.

Pokopališče na Trati je bilo vsaj dvakrat razširjeno, prvič proti vzhodu, kar je vidno v obliki in načinu zidave kamnitega obzidja, ki je trenutno v precej slabem stanju in zaraščeno z vegetacijo. Drugič so ga razširili proti jugu, kjer se je nahajal tudi pokopališki križ in manjše zidano skladišče za orodje. Danes o tem drugem delu ni več vidnih sledov, se je pa ohranil kip Kristusa s pokopališkega križa. Shranjen je v skladišču v cerkvi.

Pred 111 leti uredili novo pokopališče

Leta 1908 je takratni tratarski župnik Janez Čebašek dal postaviti novo pokopališče z visokim obzidjem na današnjem mestu ob Sori v Sestranski vasi, zato so staro postopoma opustili. Ščasoma so odstranili večino nagrobnikov in večji del obzidja, razen tistega okrog cerkve. Trava in grmovje sta prerasla spomin na nekdanje rodove. Pred dobrimi tridesetimi leti je bil narejen dostop do zdravstvenega doma čez staro pokopališče, odstranjena sta bila del obzidja in stopnišče, do katerega je vodila steza z Dolenje Dobrave. Pot do gorenjevaškega zdravstvenega doma torej poteka čez grobove.

Na tem pokopališču so vsaj 120 let pokopavali prebivalce z območja župnije Trata, ki je tedaj obsegala še soseski Hotavlje in sv. Urban. V zemlji za cerkvijo in na travniku ob novem župnišču še vedno počivajo ostanke davno umrlih prednikov. Edini redno vzdrževani nagrobnik, ki ga kljub ukinitvi pokopališča nikoli niso opustili, pripada Posavčevi kmetiji v Sestranski vasi. Za njegovo ohranitev so se zavzemali hišni gospodarji, tudi sedanji Dušan Pintar, ki je nagrobnik,

Pokopališče, fotografirano med obema vojnama. Vidni so še celotno obzidje in posamezni kamniti in litoželezni nagrobniki. Stavba levo je nekdanja kaplanija. Fotografijo hrani Slovenski etnografski muzej.

spomin na njegove prednike, dal obnoviti.

V preteklosti so bila pokopališča domena župnij, šele v času po drugi svetovni vojni so jih v upravljanje prevzele družbene institucije, v glavnem krajevne skupnosti. Opuščena pokopališča so zaščitena z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti.

Jure Ferlan

Nagrobniki za cerkvijo

Knapovske štorije s Todraža

Študijski krožki (ŠK) so neformalna oblika druženja ljudi, ki imajo podobne interese in jih želijo skupaj uresničevati. Letos je v Gorenji vasi potekal tudi ŠK z naslovom Knapovske štorije s Todraža.

Krožek vodi posebej usposobljen mentor, udeleženci pa aktivno soustvarjajo učni proces. Ob zaključku udeleženci osvojene novosti predstavijo v obliki predavanja, razstav, ekskurzij ali izdajo brošuro. Študijski krožki so za udeležence brezplačni, na podlagi razpisa jih financira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, strokovno pomoč in spremljanje pa opravlja Andragoški center Slovenije.

ŠK Knapovske štorije s Todraža je nastal v želji poiskati ljudi, ki so bili zaposleni v Rudniku urana Žirovski vrh in zapisati zgodbe in prigode, ki so jih doživljali in v ustni obliki krožijo med prebivalci Poljanske doline.

Na vabilo se je odzvalo sedem rednih udeležencev, ki so se letos sestali na petih srečanjih. Občasno so se priključili še posamezniki. Zapisali smo kar nekaj zgodb z namenom, da se ohranijo v pisni obliki in morda še koga spodbudijo k zapisu. Hkrati so udeleženci obnovili govorno in pisno izražanje, zapis in interpretacijo zgodb in oblikovanje besedil. Udeleženci so bili iz različnih služb in oddelkov RUŽV. Nastalo je kar nekaj zgodb, eno od njih predstavljamo v tem prispevku.

Jaka Šubic

»Med prijavljenimi delavci za zaposlitev iz takratnih južnih republik Jugoslavije so bili tudi nekateri z dokazili – spričevali o ustreznih znanjih in delovnih izkušnjah, na podlagi katerih so bili sprejeti v delovno razmerje, pri rednem delu pa se niso ravno izkazali. Tako se je našel tudi rudar, imena se ne spomnim, ki se ni bil pripravljen učiti in upoštevati splošnih pravil in navodil za delo v jami. Ne vem, ali je poslovodja obupal, pa ga je poslal k meni na raport, ker se je med drugim med delom zatekel počivat v neprezračen raziskovalni rov, kjer se zaradi plina radona in posledično škodljivosti za zdravje ni bilo dovoljeno zadrževati.

Med pogovorom, pojasnjevanju okoliščin dejanja in drugih problemov je dejal, da je njegova zaposlitev na rudniku le začasna vmesna stopnja, da gre delat v Nemčijo. To naj bi bila tudi olajševalna okoliščina, s katero me je seznanil, pa je seveda nisem sprejel. Še bolj pa me je presenetil, ko mi je dal poduk: »Šefe, ja sam došao tu, da zaradim, a ne, da radim!«

Na njegovo 'iskrenost' sem kasneje še večkrat pomislil, ko sem opazoval koga s podobno 'filozofijo'.

Učilnice izven šolskega poslopja

Na Osnovni šoli Ivana Tavčarja se trudijo popestriti pouk s poučevanjem izven šolskih zidov: v Ankaranu so organizirali plavalno šolo, učence predmetne stopnje so odpeljali na ekskurzije na razne konce Slovenije, odprli razstavo fotokrožka v Sokolskem domu, tekmovali v gorskem teku v Smledniku, gostovali z muzikalom v Bovcu ... Najbolj dragocena pridobitev pa je učilnica na prostem ob šoli.

Foto: Tina Krek

20. septembra smo učenci od 6. do 9. razreda imeli ekskurzije. Učenci in učenke 6. razreda so si ogledali kraško dolino Rakov Škocjan. Sedmošolci so bili na Dolenjskem, kjer so si ogledali Krško jamo, Jurčičevo in Trubarjevo domačijo. Na koncu so odšli v sušilnico sadja, v kateri so lahko sadje tudi poskusili. Osmošolci pa so se podali v Vitanje v center Noordung, ki je kulturni dom in muzej hkrati, in na Ptuj. Tam so si ogledali grad in staro mestno jedro. Devetošolci so se peljali do Kobarida, kjer so izvedeli veliko zanimivih stvari o prvi svetovni vojni. Nato so se ustavili v Idriji, se spustili v Antonijev rov in občudovali največje kolo v Evropi – kamšt.

Plavalna šola v naravi za 4. razred

Učenci 4. razreda so bili od 16. do 20. septembra v plavalni šoli v naravi na Debelem rtiču. Učili so se plavalnih veščin v morju in notranjem bazenu. Med plavalnimi premori in ob večerih so se zvrstile številne druge de-

javnosti, koristili so športne površine, pred popoldanskim plavanjem pa so se zabavali z družabnimi igrami in namiznim nogometom. Kot pravijo učenci, so tretji dan najbolj uživali, saj so s kajaki odpluli daleč od obale. Prvi dan je bilo v šoli v naravi od 73 učencev 50 neplavalcev. Na koncu so se vsi naučili plavati.

Državno prvenstvo v gorskih tekih

21. septembra so se učenci udeležili državnega prvenstva v gorskih tekih pri Smledniku. Proga, ki so jo morali preteči, je bila dolga 1.600 metrov. Tekmovali so starejši in mlajši dečki in deklice. Posamezno so učenci osvojili lepe rezultate. Deklice so ekipno stopile na tretjo stopničko, prav tako tudi dečki. Na tej tekmi je bil po desetih letih presežen rekord, ki ga je nosil naš nekdanji učenec Matija Oblak.

Mamma Mia in Visoška kronika

23. septembra so se naši učenci z muzikalom Mamma Mia predstavili Osnovni šoli Bovec. Čeprav igrajo in pojejo v poljanskem narečju, je bila predstava na Primorskem zelo dobro

sprejeta. Deseto in enajsto ponovitev so odigrali še domačim učencem in gostom iz Osnovne šole Škofja Loka Mesto.

Učenci 8. in 9. razreda so si 25. septembra v kulturnem domu v Poljanah ogledali predstavo Visoška kronika v poljanskem narečju. Ustvarjalce dramske predstave so učenci nagradili z gromkim aplavzom.

Razstava fotokrožka

Odprtje razstave fotokrožka je bilo 1. oktobra v knjižnici v Gorenji vasi. Fotografije razstavljajo osnovnošolci, nekateri avtorji pa so že prestopili srednješolski prag. Najprej je otroški pevski zbor zapel pesmico Mavrica pod vodstvom učiteljice Neže Erznožnik. Potem je mentorica krožka Bojana Mihalič Stržinar povedala, da so zelo uživali, ko so ustvarjali razstavljene fotografije. Motive so iskali celo po Piranu, Ptuj in Škofji Loki. Na koncu je Nik Stržinar zaigral na harmoniko pesem Balerina. Na odprtju je bilo veliko ljudi, še več pa si jih bo fotografije lahko ogledalo ob obisku knjižnice.

Učilnica v naravi pri teniškem igrišču

Pri šoli je že delno urejena t. i. učilnica v naravi. V njej so imeli prve učne ure šestošolci, izbirni predmet sodobna priprava hrane in drugi. Organizirali so predavanja in delavnice o visokih gredah, zeliščih na vrtu in pridelavi semen. Za učitelje in druge občane je Biotehniški center Naklo pripravil predavanje o pridelovanju hrane (ekološki način, permakultura, biodinamika ...) in o vplivu na človekovo zdravje.

Izris, potek dela in celotno izvedbo učilnice na prostem je vodila Nina Rojc, svetovali pa sta ji učiteljici Helena Gorjan in Jana Rojc. Projekt je v celoti omogočil LAS Škofja Loka v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane. Za učilnico so bila pridobljena evropska sredstva. Želimo, da bo ta prostor čim več v uporabi in da bodo učenci pridobivali raznovrstna znanja na svežem zraku in na edinstveni lokaciji naše šole nad vasjo, travniki in pod gozdom.

Novinarski krožek OŠ Ivana Tavčarja

Dramski krožek vabi 8. novembra ob 19. uri v avlo šole na ogled igre Utrip podeželja.

Že 40. LUFT v Škofji Loki

Septembra je bil na Cankarjevem trgu v Škofji Loki že 40. Loški umetniški festival, tj. LUFT s tržnico unikatnih izdelkov in bogatim spremljevalnim programom.

Na njem se imajo možnost predstaviti ustvarjalci iz vseh koncev Slovenije, tudi iz Poljanske doline. »Z Matejo Štruc sva se pred leti pogovarjali, kako bi oživili Škofjo Loko in ponudili obiskovalcem unikatne izdelke, ki so vedno bolj zanimivi in pomembni tako za ustvarjalce kot stranke. Želeli sva, da bi vsaj neke ob bok postavili tradicionalno trgovino in ljudem ponudili unikatne, kvalitetne in ročno narejene izdelke,« se začetkov LUFTa spominja Tina Vidovič, sicer po rodu s Trebije. Vsebinsko spremljevalnega programa določita na začetku leta za tekoče leto. Tokrat je Škofja Loka gostila družinsko gledališče Kolenc s predstavo Maček Muri išče kroniko ter Mačjim mestom. Festival, prvič organiziran leta 2013, je že tradicionalen in dobro sprejet. »Nad njim so navdušeni tudi ustvarjalci, ki se prav zaradi ljudi in njihove energije radi vračajo,« je še povedala Vidovičeva ter k sodelovanju povabila vse izdelovalce unikatnih izdelkov.

Do konca leta bosta še dva festivala, in sicer Miklavžev, 30. novembra dopoldan med 9. in 13. uro, ter Božični, 20. decembra od 17. do 22. ure.

Lidija Razložnik

Foto: Lidija Razložnik

Septembrski LUFT napoveduje še dva dogodka: pred Miklavžem in pred božičem.

V mrazu in vročini

Kot tudi ostali učenci sem se ob zaključku osmega razreda odločala o priključitvi k Mepiju (Mednarodno priznanje za mlade). Predstavitev prejšnje generacije je bila dokaj idealistična, zato se nas je več kot tretjina generacije v naslednjem šolskem letu odločilo za Mepi. Med njimi tudi jaz.

Lanski 'mepijevci' z mentoricama in ravnateljem. Mepi zgodbo jih je v generaciji začelo 21, več kot tretjina generacije, zaključilo pa 17.

Prijavila sem se, da se vključim v nek nov projekt, pridobim nekaj izkušenj ... Za Mepi moraš vsaj pol leta obiskovati tri dejavnosti s področja prostovoljstva, večšine in športa. Za področje prostovoljstva sem izbrala pomoč v vrtcu, za večšino pevski zbor, za šport pa karate, ki ga že pet let redno treniram. Za bronasto stopnjo moraš dve dejavnosti izvajati vsaj 15 ur, eno pa 30. Za vse te dejavnosti moraš pisati dnevnik izvajanja. Že na prvi uri smo ugotovili, da je pri Mepiju ogromno formalnosti, veliko »papirjev«, ki jih je potrebno izpolniti, saj je to organizacija, ki zahteva red in disciplino. Po dveh mesecih je sledil pripravljalni tabor. Preizkusili smo se v pripravi obrokov na plinskih gorilnikih, hoji, imeli pa smo tudi predavanje o rapalski meji, vozlih, lovstvu in prvi pomoči, kjer smo izvedeli kar nekaj koristnih podatkov.

V začetku marca smo se začeli intenzivno pripravljati na odpravo, ki sta si sledili v intervalu 14 dni. Pred odpravami smo preučili načrt poti, ki smo mu kasneje na odpravi sledili. Azimuti, razdalje do točk, nadmorska višina, vzpon in spust do točke so bili fiksni podatki, predviden čas za hojo, raziskovanje in počitek pa smo prilagajali potrebam skupine. Poskusno odpravo smo pričeli pri pokopališču v Gorenji vasi. Pot nas je vodila po delčku Rupnikove linije, mimo kamnoloma, po Žirovskem vrhu, čez Javorč, od koder smo se spuščali do Žirov, kjer smo prespali. Naslednje jutro smo nadaljevali čez Breznico in Mrzli vrh, ki je upravičil svoje ime, saj nas je zaradi megle, nizkih temperatur in vetra res pošteno zeblo. Kljub temu smo po ovinku mimo Bevkovega vrha uspešno prišli do cilja na Sovodnju.

Po končni odpravi lačni in željni tuša

Napočil je dan za končno odpravo, od katere je odvisno, ali naredimo bronasto stopnjo. Vedeli smo, da je pred nami vroč in sončen vikend, zato smo tokrat več posegali po vodi. Iz Škofje Loke smo se podali čez Sv. Križ, Križno Goro, Planico, Čepulje, Bezovnico in se utaborili pri cerkvi na Sv. Mohorju. Tam smo zvečer zakurili ogenj in pekli hrenovke ter slaščice. Zjutraj smo se najprej del poti vrnili po isti poti kot prejšnji dan. 'Splezali' smo na Jošt nad Kranjem, kjer smo se spočili. Naš zadnji vzpon pa je bila Šmarjetna gora, ki smo jo premagali v največji vročini, okrog pol enih. Cilj naše odprave je bilo parkirišče pod Šmarjetno goro, do katerega smo se dva kilometra spustili po asfaltu. Ko smo prispeli tja, sta nas prevzela veselje in ponos, da nam je s skupnimi močmi uspelo premagati vse ovire.

Gorenjevaški mepijevci smo imeli tri skupine. Pred vsako odpravo smo se s skupino posvetovali in stvari razporedili tako, da smo imeli vsi čim bolj enako obtežene nahrbtnike. Po poti smo razporejali težo glede na zmožnost in takratno stanje posameznika. Mepi nas je naučil sodelovanja, ohranjanja mirnih živcev, spodbujanja in vztrajanja v težkih pogojih. Na odpravah smo imeli popolno nasprotje vremena. Na poskusni smo bili premočeni od dežja, zelo nas je zeblo, pihal je veter ... Na končni je bilo vroče, tako da smo vedno hiteli po sončnih delih poti in se hladili v senčnih gozdovih in zavetjih cerkva. Z obeh odprav smo prišli izmučeni. Pri fantih je bila največja želja, ko smo se vračali domov, da se dobro najedo, pri dekletih pa, da čim hitreje pridemo do tuša.

Tistim, ki se odločate za Mepi, polagam na srce, da se odločite SAMI. Ne zato, ker so vam tako rekli starši ali ker so se zato odločili vaši prijatelji. Iz prve roke lahko povem, da je treba za dosego cilja biti marljiv, dosleden, vztrajen in imeti dovolj kondicije. Prav tako program ni za preveč fine in neprilagodljive ljudi. Ob tej priložnosti se zahvaljujem mentoricama Mateji Barbič in Alenki Jesenko za podporo vse šolsko leto.

Hana Oblak

Letalci s Sovodnja pripravili že enajsto pika tekmo

Društvu letalcev (DL) Kragulj je končno uspelo izpeljati meddruštveno pika tekmo Slajka 2019. Tekmovanja v dveh serijah se je udeležilo 21 tekmovalcev z Gorenjske, Notranjske in Primorske. Najboljši trije: Matjaž Štucin (DL Kragulj), Jože Reven (DL Kragulj) in Rajko Tominec (Kimfly) so prejeli pokale.

Tekma je sicer tradicionalno izvedena v aprilu, a je organizatorju letos vreme pošteno zagodlo. Druga septembrska sobota pa je bila v znamenju lepega vremena in odličnih pogojev za letalce. Tako so ti po končani tekmi še dvakrat poleteli s Slajke, sedem pa se jih je povzpelo na vrh Blegoša in poletelo do prizorišča tekmovanja na Hotavljah. »Zelo smo zadovoljni z udeležbo, saj je bila najbolj številčna, odkar organiziramo tekmo. Veseli nas tudi, da sta dve mesti ostali v našem društvu, kar pomeni, da smo dobro pripravljeni,« je povedal predsednik društva Jože Reven.

Teden kasneje so se v društvu pomerili tudi v preletu. »Osem članov je poletelo s Starega vrha. Najhitreje je od ene do druge točke s pristankom na Hotavljah uspelo preleteti Nikolaju Kosmaču, Damijanu Bogataju in Dejanu Oblaku.«

Lidija Razložnik

Foto: Lidija Razložnik

Na pika tekmi zmaga letalec, ki pristane na piki ali čim bližje njej.

Ema Klinec znova na smučkah

Pred začetkom nove sezone prvo mesto na tekmi celinskega pokala

Ema Klinec po lanskoletni poškodbi dobro okreva. Pred začetkom nove sezone nadaljuje s pripravami in je že stala na stopničkah.

Ema Klinec po poškodbi nadaljuje s tekmovanji. Na prvi tekmi celinskega pokala je bila najboljša.

Na skakalnico se je vrnila v drugi polovici julija, septembra pa na tekmi celinskega pokala v avstrijskem Stamsu dosegla prvo mesto. »Tekma je sicer celinski pokal, so pa bile tam tudi

nekatero najboljše tekmovalke iz svetovnega pokala. Že v Sloveniji imam ekipo za vrh, zato sem tekmo vzela resno. Bilo je super in uspeh mi veliko pomeni. Že takrat sem se zavedala,

da grem lahko nazaj na trening bolj samozavestno,« je o najnovejšem uspehu po poškodbi povedala Ema. Z dosedanjim okrevanjem je zelo zadovoljna. »V proces rehabilitacije sem vložila ogromno truda in okrevanje je bilo vedno na prvem mestu. Na srečo za zdaj ni bilo veliko težav ali pa smo jih znali rešiti,« pove in doda, da vse skupaj ne bi bilo mogoče brez podpore trenerja Zorana in domačega kluba SSK Žiri, kjer je opravila večino treningov. Ne pozabi omeniti tudi pomoči fizioterapevta, kineziologa, psihologinje ter ekipe Term Čatež. »Veliko je delov, na katere smo pozorni. Za naprej sledim že začrtanim ciljem.«

Emo prve tekme svetovnega pokala čakajo v začetku decembra na Norveškem. Še prej bo 12. oktobra nastopila še na zadnji tekmi poletne sezone z državnim prvenstvom. Poleg priprav za omenjene tekme se zdaj ukvarja z izbiro primerne opreme, kot so dres ter smuči. »Osnova pa je, da izvajam trening po programu. Tu smo usmerjeni na dvig elastične moči,« je še dodala naša sogovornica. Ema želim uspešno sezono!
Kristina Z. Božič

Praznik skakalcev v Žireh

Odprli Nordijski center Poclain

Izgradnja najsodobnejšega nordijskega centra v Žireh je po 17 letih uspešno zaključena. 6. oktobra so ga v SSK Žiri uradno predali svojemu namenu. Center ima veliko vrednost za celotno dolino – v njem trenirajo tudi skakalci iz naše občine, v njem sta prve skoke izvajali naši Nika Križnar in Ema Klinec.

V Žireh so odprli sodoben nordijski center, v katerem trenirajo tudi nekateri uspešni skakalci iz naše občine.

Največ zaslug za izgradnjo športnega centra, kjer poleg treningov smučarskih skokov osnovnošolske mladine potekajo tudi številna tekmovanja, imata Občina Žiri in Fundacija za šport, ki sta prispevali glavno finančno sredstvo, pomemben pa je tudi delež SSK Žiri ter njegovih številnih podpornikov, med katerimi je kot sponzor v ospredje stopila družba Poclain Hydraulics.

Vrednost celotne investicije znaša 1,8 milijona evrov, naložbo pa so pomagali izvesti Občina

Žiri, Fundacija za šport ter z velikim deležem v denarju in delu tudi podporniki SSK Žiri. V centru redno trenira okoli 40 tekmovalcev in tekmovalk. Žirovski župan Janez Žakelj je povedal, da je Nordijski center Poclain v ponos ne le Žirem, pač pa celotni regiji, občina je zanj namenila okoli 700.000 evrov, veliko pa so v SSK Žiri postorili tudi sami.

O svojih začetkih in treningih na nekdanji manjši skakalnici v Žireh sta spregovorili tudi

Nika Križnar in Ema Klinec, članici SSK Žiri in skakalne A-reprezentance, ki redno posegata po vidnejših uvrstitvah tudi v mednarodnem merilu. Obe sta pohvalili svoj matični klub in izrazili veliko zadovoljstvo z dokončno izgradnjo športnega centra. Ema Klinec, ki se je vrnila po poškodbi ter že trenirala na 60-metrski skakalnici, je povedala: »V letu 2004, ko se spominjam svojih začetkov, je bil tu le kontejner, kamnite uteži in mala peč, na kateri smo se lahko pogreli. Danes se Nordijski center Poclain tu v Žireh s to opremo, ki jo ima, skakalnicami, tirno vzpenjačo, izjemnim fitnesom in garderobami, lahko kosa z najboljšimi centri na svetu. In lahko tudi povem, da če na tukajšnji 60-metrski skakalnici skočiš dobro, je velika verjetnost, da boš skočil dobro tudi drugje.«

P. N.

V Nordijskem centru Poclain treningi skokov potekajo na 8-, 15-, 26-, 40- in 60-metrski skakalnici, namenjeni pa so tako domačim tekmovalcem kot tudi gostujočim klubom. Na vseh skakalnicah je trening mogoč tudi pod reflektorji. SSK Žiri se uvršča med šest najboljših klubov na Slovenskem, tako po rezultatih kot tudi po številu tekmovalcev, ki zdaj vadijo pod vodstvom glavnega trenerja Jerneja Kumra in štirih honorarnih pomočnikov: Gašperja Klinca, Gašperja Martinčiča, Luke Oblaka ter Tomaža Nagliča. Vsi so izkušeni in strokovno usposobljeni trenerji smučarskih skokov.

Domače ekipe zopet uspešne

Septembra se je zvrstilo več gasilskih tekmovanj. Na Rovnu se je na tekmovanju Gasilske zveze Škofja Loka s 103 ekipami pomerilo 23 prostovoljnih gasilskih društev iz občin Gorenj vas - Poljane, Žiri, Škofja Loka in Železniki. V orientacijskem teku so se gasilci pomerili na Koroškem.

Skupinska slika ekipe PGD Poljane, ki se je udeležila tekmovanja v gasilski orientaciji.

Območnega gasilskega tekmovanja na Rovnu v Selški dolini so se udeležila vsa prostovoljna gasilska društva iz občine. »To je tradicija, ki se vleče že desetletja in je za društva zelo pomembna, saj se tako spoznavajo z osnovami gasilstva, povezujejo se znotraj ekip in med ekipami,« je pomen tovrstnih gasilskih tekmovanj povzel Roman Kokalj, poveljnik Gasilskega poveljstva Občine Gorenja vas - Poljane. Najboljše tri ekipe območnega tekmovanja se uvrstijo na področno tekmovanje

Gasilske zveze Gorenjske, vsaki dve leti pa poteka tudi državno tekmovanje Gasilske zveze Slovenije. Naslednje bo maja prihodnje leto. Kokalj je dodal, da so ekipe iz občine vsako leto zelo dobro pripravljene, saj že vrsto let največ pokalov prevzame prav naše občinsko gasilsko poveljstvo.

Na Rovnu so se tekmovalci pomerili v desetih kategorijah. Pri pionirkah sta prvo in tretje mesto zasedli ekipe PGD Trebija, druge so bile pionirke iz PGD Sovodenj, pete

pa predstavnice PGD Lučine. Pionirji PGD Sovodenj so bili peti. Dve ekipe mladink iz PGD Poljane sta zasedli prvi dve mesti, tretje so bile predstavnice PGD Sovodenj in četrte mladinke iz PGD Trebija. Med mladinci se je najbolje odrezala ekipa iz PGD Sovodenj, ekipa iz Lučin je bila tretja. Pri članicah A so največ točk osvojile članice PGD Trebija, Poljanke so bile tretje, med člani pa so Trebiji osvojili tretje, člani ekipe PGD Lučine pa peto mesto. Med članicami B so bile najboljše predstavnice PGD Sovodenj na tretjem mestu, medtem ko so njihovi moški kolegi osvojili prvo mesto. Člani B iz PGD Poljane so bili tretji, na četrto mesto so se uvrstili člani PGD Trebija. Starejše gasilke PGD Trebija so osvojile tretje mesto, njihovi društveni kolegi pa drugo.. Starejši gasilci PGD Poljane so osvojili četrto mesto. Prehodni pokal za mladino je letos prejel PGD Sovodenj, v članskih kategorijah pa PGD Žiri. Področno tekmovanje za mladino in članske kategorije je potekalo ločeno sredi oktobra v Kranju oziroma Šenčurju.

Državno tekmovanje v gasilski orientaciji

Gostiteljica letošnjega 22. državnega tekmovanja v gasilski orientaciji je bila koroška regija, potekalo pa je na Kopah. Udeležilo se ga je 189 ekip, med njimi tudi štiri ekipe iz PGD Poljane. V skupni razvrstitvi so gasilske pripravnice osvojile četrto mesto, gasilski pripravniki 5. mesto, mladinci pa so se uvrstili na 19. mesto.

Tina Dolenc

Reševalna vaja rudarskih reševalnih enot Slovenije

Pohvaljeni za dobro načrtovanje in izvedbo vaje

4. oktobra je na območju podjetja Marmor Hotavlje potekala skupna reševalna vaja rudarskih reševalnih enot Slovenije v organizaciji podjetja Marmor Hotavlje in koordinacijskega odbora Slovenskih rudniških reševalnih enot. Vaja je bila preizkus usposobljenosti rudniških reševalnih enot in sodelovanja z lokalnimi reševalnimi enotami, delujočimi na območju občine v sistemu zaščite in reševanja.

»Z vajo smo preverili časovno odzivnost rudniške reševalne enote iz Velenja, ki je bila za namen vaje na Hotavlje pripeljana v 20 minutah s helikopterjem Slovenske vojske,« je pojasnil Boštjan Reberšek. Na vaji so sodelovala tudi prostovoljna gasilska društva Hotavlje, Gorenja

vas in Trebija ter Jamarsko društvo Gorenja vas. V podzemnem kopu kamnoloma je reševanje dovoljeno samo rudniškim reševalnim enotam. Gasilcem praviloma vstop vanj ni dovoljen. Na zunanem območju kamnoloma in podjetja pa reševanje lahko poteka z enotami zaščite

in reševanja. Tako so bile točke reševanja in gašenja za gasilske enote in jamarje pripravljene v proizvodnih objektih podjetja in zunanem delu kamnoloma.

Odlično sodelovanje med rudniškimi in ostalimi enotami

»Vajo smo skušali pripraviti čim bolj realno. Vsi ponesrečenci so bili za svojo vlogo ustrezno in zelo realno zamaskirani, kar so potrdili tudi nadzorniki vaje. Vajo je poleg ostalih inšpektorjev nadzirala glavna inšpektorica za energetiko in rudarstvo Suzana Macolič. Nadzorniki so nas pohvalili za dobro načrtovanje in izvedbo vaje. Največje zadovoljstvo za vse reševalne ekipe in načrtovalce pa je bil nedvomno aplavz po končani vaji,« je povedal Boštjan Reberšek, zadolžen za požarno varnost in evakuacijo v podjetju Marmor Hotavlje, ki je skupaj z Jožetom Jesenkom, tehničnim vodjem kamnoloma, načrtoval in vodil vajo. »Vaja je bila zelo dobro pripravljena in tudi izvedena. Se pa zgodi tudi kakšna napaka, a je ravno to namen, da se lahko izpilijo podrobnosti. Sodelovanje med rudniškimi in ostalimi reševalnimi enotami je bilo odlično.«

Lidija Razložnik

Foto: Peter Pokorn ml.

»Mi se imamo radi. Radi imamo vse.«

Uporabniki in spremljevalci skupnosti Barka iz Zbilj, ki združuje osebe s posebnimi potrebami, vsako leto en konec tedna intenzivno preživijo skupaj. Letošnjega so v začetku oktobra na povabilo Marjete Kavčič sooblikovali pri Tešniku na Hotavljah.

Uporabniki skupnosti Barka s kapami, ki so jih 'kvačkarice' izdelale posebej zanje, in sliko, ki so jo ustvarili skupaj.

»Vsako leto nekaj dni nekomu podarim brezplačno bivanje v naših apartmajih. Ko sem omenila, da letos še nisem izbrala, mi je psihoterapevka Andreja Poljanec, ki sodeluje z Barko, omenila, da so prav oni tisti, ki si to zaslužijo,« je pojasnila Marjeta Kavčič. »Sprejela sem jih z odprtimi rokami. Ko vstopiš v drugega in mu podariš svoj čas, dobiš največ. Res so srčni, čudoviti ljudje, zato sem vesela, da sem sledila Andrejinemu namigu in svojemu notranjemu vzgibu. Ker dogodek daleč presega moje zmožnosti, so se z največjim veseljem odzvali lokalni ponudniki, zato se najlepše zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da

je Barka 'priplula' na Hotavlje.« Na domačiji so tako gostili več kot 50 udeležencev, ki so v treh dneh spoznali okolje. V sobotnem dopoldnevu so najvztrajnejši risali z Majdo Ovsenek, za mizo luščili fižol, na terasi pa je Jana Šuligoj usmerjala delavnico kvačkanja, ki so se je udeležila dekleta iz naših krajev, ki se redno srečujejo in kvačkajo. Tokrat so kot darilo izdelovala tople kape za vse udeležence, razen za Majo, ki si je zaželela torbico. Maja je v Barki že trinajst let. »Sem kar zadovoljna. Slikam na platno in izdelujem masažne kamne. Svoje izdelke prodajamo, tudi na Miklavževem sejmu, ki bo 1. decembra. Saj boš prišla?« je bila radovedna.

Prava energija je vse

Vodja skupnosti Barka iz Zbilj, Blaž Brešan, je priznal, da je bilo prvič, da so bili tako na široko sprejeti, program je bil namreč ves vnaprej pripravljen: »Za nas je pomembno, da se povežemo, to običajno naredimo enkrat letno na skupnih duhovnih vajah. Ključno je, da najdemo in ohranjamo vztrajnost, zadovoljstvo in veselje, kar nam tako pogosto manjka. Bistvo Barke je, da gradimo odnose skozi delo, druženje in življenje samo.« Domačini v Zbiljah so jih zelo dobro sprejeli, imajo 18 uporabnikov, deset jih v skupnosti živi, osem pa jih k njim prihaja dnevno. Zanje skrbi 15 spremljevalcev s prostovoljci.

Občasno se jim pridruži psihoterapevka Andreja Poljanec, ki je priznala, da so darila Tešankovih res veseli in »da je bil projekt vseskozi podprt z dobro energijo, zato ni moglo biti drugače, kot da uspe«. Uživali so na ustvarjalnih delavnicah, na koncertu vrhunskih glasbenikov, jahanju, zaključek pa je bil v nedeljo pri maši v hotavelski cerkvi, ko so se jim pridružili še družinski člani varovancev.

Že v odhajanju se nam je še enkrat pridružil Rok, ki je pomagal že v skupni kuhinji – pomil je posodo, spotoma shranil številko ene od deklet, vmes pa pojasnil, da je v Barki že dve leti in da pripravlja odličan kmečki zajtrk – s šunko, jajci, paradižnikom, marmelado, maslom. K Marjeti bo še prišel, je dodal, s svojo družino, skupino Dokl. »Še bi kaj povedal,« je namignil.

Pa je izbral naslov za ta prispevek. Ki se je, mimogrede, napisal veliko laže kot kakšen drugi. Tudi to je čar preprostosti, neposrednosti in energije, ki jo nosijo s sabo ti srčni, čudoviti ljudje – 'barkači'.

Damjana Peternejl

Okrugla miza Moje delo je delo za starejše v Gorenji vasi

Izzivi starajoče se družbe

Ljudska univerza Škofja Loka je v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Občino Gorenjo vas - Poljane konec septembra v Sokolskem domu pripravila dobro obiskano okroglo o starajoči se družbi.

Uvodno predavanje je pripravila mag. Klavdija Kobal Štraus z Ministrstva za zdravje, in sicer o starajoči se družbi, njenih posebnostih in pomanjkanju kadrov, s čimer se že soočajo mnoge institucije, ki skrbijo za socialno varnost starejših. Ravnateljica Srednje šole Jesenice Monika Lotrič je opozorila, da na šoli beležijo upad vpisa na smeri tehnik zdravstvene nege, bolničar negovalec in socialni oskrbovalec na domu. Vsi ti poklici so seveda nepogrešljivi v domovih za starejše, kjer pa je v zadnjem času opaziti trend pomanjkanja tega kadra, čemur je pritrčila tudi direktorica CSS Škofja Loka Silva Košnjek, ki je izpostavila še pomen neformalnega izobraževanja.

Na Zavodu RS za zaposlovanje brezposelnih s teh področij skorajda ni, obenem pa se zaradi preobremenjenosti vse raje preusmerjajo v druge poklice. Cilj vseh institucij in deležnikov v okolju, ki delujejo na področju oskrbe starejših,

je, da čim dlje odložijo odhod starostnika v dom, pri čemer sodelujejo tudi centri za socialno delo, ki imajo poleg rednih programov vzpostavljeno tudi mrežo prostovoljcev. Ko enkrat pride do tega, da mora starostnik v dom, je dom treba poiskati, če se da, čim bližje svojcev. Razveseljuje dejstvo, da tečejo postopki za gradnjo kar dveh domov za starejše v naši neposredni bližini, in sicer v Žireh in Železnikih.

Varstvo starejših kot dopolnilna dejavnost na kmetiji?

Sodelujoči so se strinjali, da naraščajočim potrebam po oskrbi starejših v Sloveniji ne bo mogoče zadostiti z obstoječo zakonsko in institucionalno medgeneracijsko ureditvijo. Na te izzive moramo odgovoriti s celovitim sistemom dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti, s čimer sledimo tudi evropskemu trendu

deinstitucionalizacije dolgotrajne oskrbe – med drugim z mehkejšimi oblikami. Eno od teh, socialno varstvo kot novo dopolnilno dejavnost na kmetiji v obliki (celo)dnevnega oz. dnevnega varstva, že pripravljajo na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, kjer konec leta pričenjajo s pilotnim projektom. Podoben model je na lastno pobudo pred leti v Davči vpeljal Peter Prezelj, ki je na svoji (nekdanj v turizmu usmerjeni) kmetiji vzpostavil gospodinjstvo skupnost starejših. Opaža vrsto dobrobiti za stanovalce v njej.

Cilj srečanja v Gorenji vasi je bil vsaj delno, če ne v celoti izpolnjen: na enem mestu predstaviti in združiti koristne informacije vseh deležnikov v okolju, ki skrbijo za oskrbo starejših, poklice s tega področja ter celovite informacije in možnosti, ki jih področje socialne oskrbe starejših odpira ne le danes, ampak še posebej v prihodnosti.

Opozorili so na nekatere primere iz tujine: ponekod kadra primanjkuje tako zelo, da zaradi tega zapirajo domove za ostarele ali pa – v skrajni sili – v oskrbo vključujejo tudi svojce oskrbovancev.

Damjana Peternejl

Lepa jesen šolarje vabi na prosto

Jesen je čas, ko pozorno opazujemo naravo – odpadajoče listje, zrela jabolka, rože ... Tudi naši šolarji s pridom izkoriščajo lepe dni, naj bo v gozdu, sadovnjaku ali na hribih. Tudi pohodi in tek so bolj prijetni jeseni kot poleti.

David Križnar je bil tretji na državnem prvenstvu v orientaciji.

Drevesnica

Učenke in učenci 3. triletja, ki obiskujejo izbirni predmet sodobna priprava hrane, so se tokrat povezali z otroki 9. skupine Vrtca Agata in družno obiskali Drevesnico Zakotnik v Dorfarjah, kjer jim je Maja Zakotnik najprej predstavila kmetijo, nato so se otroci razdelili v dve skupini. Maja jih je popeljala po sadovnjaku, pokazala, kako se skrbi za sadovnjak in cepi rastline, kako se pravilno obira jabolka in kateri so najpogostejši škodljivci. Otroci so se obiranja tudi lotili in napolnili štiri gajbice. Matej Šink jim je predstavil različne sorte jabolk, ki so jih tudi poskusili. Povedal jim je, kako se pravilno posadi jabolano, kar so kasneje otroci tudi storili. Drevesnica Zakotnik je otrokom podarila jabolano, ki so jo učenke vrtnarskega krožka in otroci iz 9. skupine Vrtca Agata posadili v učilnici v naravi za šolo.

Na prostem

Gora nad Malenskim Vrhom je točka, na katero se vsako jesen podajo učenke in učenci 1. triletja. Tja se odpravijo vsak zase, saj vsak razred ubere svojo pot. Prav vsi pa se pri cerkvi na Malenskem vrhu spomnijo na športnega novinarja Staneta Ureka, ki je na Goro zelo rad zahajal. Na travniku pred cerkvijo v njegov spomin zavzeto telovadijo. Tudi letos je bilo tako.

Učenci 2. b pa so en dan posvetili palčkom. Večino dneva so preživeli v gozdu. Pri pouku slovenščine so napisali pisma palčkom, nato so v bližnjem gozdu zanje gradili hišice iz naravnih materialov. Ko so bile hišice končane, so vse skupine svoje zgradbe predstavile in s pismom povabile palčke v hišico. Zdaj pa polni upanja čakajo, da se palčki v nova bivališča kmalu naselijo.

Osmošolci so tridnevno šolo v naravi preživeli v gorah, obe skupini mladih planincev

pa sta se na svojem prvem letošnjem pohodu povzpeli na Pasjo ravan.

Učenci 2. a in 3. a razreda so sodelovali v posebnem športnem dogodku, ki združuje številne mlade po vsej Sloveniji. Odzvali so se na povabilo Atletske zveze Slovenije in tekli na najbolj množičnem teku otrok pod sloganom »Začni mlad, teknuj pošteno«.

Tretješolci so na trim stezi Golava izvajali raznolike vaje, kasneje pa v trojkah tekli po makadamski cesti ter vmes reševali kratke naloge. Nato so se pomerili še v zanimivih štafetnih igrah in igri med dvema ognjema.

Državno prvenstvo v orientacijskem teku

V Mariboru je potekalo državno tekmovanje v orientacijskem teku za osnovne in srednje šole. Tekmovanja se je tokrat udeležilo preko 20 osnovnih in tudi nekaj srednjih šol. Na štartu je bilo tako več kot 300 učencev. Uspešni smo bili tudi letos, saj je David Križnar v kategoriji B dosegel 3. mesto. Ekipno smo se najbolje uvrstili v kategoriji B – učenci, in sicer na 5. mesto. Kot šola smo zasedli skupno 6. mesto.

Ekskurzije in teden otroka

9. oktober je bil dan za potovanja po Sloveniji. Učenke in učenci od 4. do 9. razreda so spoznavali različne geografske, zgodovinske in kulturne znamenitosti posameznih pokrajin. 4. in 5. razred sta se odpravila v alpski svet, 6. razred na Dolenjsko, sedmošolci na Primorsko, 8. razred na Štajersko in 9. razred na severno Primorsko. Kot vedno je bil to sproščen dan, poln novih spoznanj in druženja.

V tednu otroka so otroci iz vrtca ter iz 1. in 2. razreda iskali skriti zaklad. Našli so lepe zelene škatle s predmeti, ki so predstavljali različne pravice. Vsaka škatla je skrivala tudi čudovite pesmi, ki so otroke popeljale k raziskovanju njihovih pravic. Tako je, naš zaklad so naše pravice!

Zaklad so otrokom pomagali iskati starejši učenke in učenci. Tudi zaradi njih je bil teden otroka nepozaben.

Bernarda Pintar

Slikarska kolonija v spomin Zdravku Krvini

Na kmetiji Pr' Ožbet na Četeni Ravni se je deset likovnih ustvarjalcev poklonilo spominu na velikega ljubitelja umetnosti in galerista Zdravka Krvino. Na dvodnevem slikarskem druženju so ustvarili dvanajst del, ki so že na ogled in naprodaj v Galeriji Krvina v Gorenji vasi.

Zdravko Krvina je vse od ustanovitve Galerije Krvina pa do svoje smrti leta 2013 neutrudno organiziral Ažbetovo kolonijo. Uspešno je izpeljal 18 likovnih druženj na Četeni Ravni, ki se jih je vsako leto udeležilo več kot 30 likovnih ustvarjalcev. »Oče Zdravko je imel velike zasluge za umestitev Poljanske doline na zemljevid umetnosti. Ves čas svojega aktivnega življenja se je trudil za bogat kulturni utrip tako v Gorenji vasi kot tudi širše,« poudarja Jurij Krvina. »Odočil sem se, da nadaljujemo s slikarskimi kolonijami. Posvečene so očetu v spomin in zahvalo za vsa njegova prizadevanja,« še pove sin Jurij, zdajšnji lastnik galerije. Likovni ustvarjalci z vseh koncev Slovenije se radi udeležujejo slikarskega druženja, saj se motivi za slikanje v Poljanski dolini ponujajo kar sami od sebe: lepa in neokrnjena narava, hribovje Poljanske doline z očakom Blegošem, stari, še živi običaji ... »Da o gostoljubnosti Milene in Janeza Kržišnika s kmetije Pr' Ožbet sploh ne govorimo. Umetniki se tja vračajo že leta in so še vedno navdušeni. Želimo pa si, da se nam v prihodnje pridružijo tudi mlajši umetniki.«

Lidija Razložnik

Zdravko Dolinšek med slikanjem Blegoša

Foto meseca

Tokratne fotografije sta prispevala dva naša bralca. Silva Pustavrh je niz fotografij, ujetih v objektiv konec septembra, naslovila Foto avantura po našem lepem podeželju. Uroš Gantar pa je prav tako poslal več ujetih trenutkov, odbrali smo tri: Poljansko srčno cesto na Fužinah, Pogled s Kovskega vrha s kmetijo v ospredju ter značilno krajino ter poljanskimi očaki v ozadju ter Pogled z grebena Slajke proti dolini Kopačnice.

Če imate tudi vi, spoštovane bralke in bralci, shranjeno kakšno lepo kakovostno fotografijo, nam jo pošljite na podblegaske.novice@gmail.com in in z veseljem jo bomo objavili.

Christi

Kristina Šesek s.p.

Dolenja dobrava 4B, 4224 Gorenja vas
NEGA TELES, ZDRAVJE, WELLNESS TER LEPOTA

051 892 087

terapevtske masaže

chi nei tsang in tok sen

savna

reiki in šaman

vedeževanje

nega obraza

access bars

darilni boni

christi.negatelesa@gmail.com

www.christi-negatelesa.si